

קצה המדבר

ע י ת ו ן ח ב ל - א י ל ו ת

קפיצה קטנה לעקבה עמ' 12

המועצה זה גם אני

זה האזורית חבל אילות מאוד תומכת בפ- רויקט המלונאי של איגרא". בעיניי מדובר בהתבטאות בעייתית, שכן המועצה איננה רק ראש המועצה. רבים מאוד מאיתנו חו- שבים שבניית מתחם המלונות הראוותני דווקא בססגון, באזור האחרון בתמנע הנ- גיש לכל, היא טעות חמורה. כך אמר בדיון פומבי סגן ראש המועצה, אהוד קוגלר: "אשמח שהמלון לא יקום במקום שבו הוא אמור לקום, אלא באזור מופר, למשל בא- זור האגם. התפקיד שלנו עכשיו הוא להציג חלופה אמיתית". באותו מעמד אמר דובי גולדמן, נציג יטבתה: "כחבר הוועדה לב- ניין ערים שאישרה את התוכנית, אני רוצה לומר, שיכול להיות שהוועדה טעתה". כך היא גם דעתם של מאות מהתושבים שחת- מו על העצומה המבקשת להעביר משם את הפרוייקט. לכל הפחות ניתן לומר שתושבי המועצה חלוקים בדעותיהם.

אינני יודע מדוע נושא המלון של איגרא יוקד כך בעצמותיו של ראש המועצה שלנו. הקשר בין רווחת התושבים לבין הפרוייקט מוטל בספק; שאלו את חברי קיבוץ אילות במה תרם להם מלון מג'יק סנרייז. לצערי, התנהלותו ואמירותיו של אודי מעידות על תפיסה, לפיה הדבר הנכון לעשות בשטחי המדבר הסמוכים לנו, גם היפים והמיוחדים שבהם, היא למוסרם לבעלי הון מבחון ולהתפרנס משיירי שולחנם. מעבר לבעיות החברתיות, ההתיישבותיות והמוסריות הנ- לוות לתפיסת עולם זו, יש כאן מישכון של הסביבה. נראה שיש כאן צורך להבחין בין המיתוג הסביבתי הנכון (עמק הסיליקון...)

ובין המעשה הסביבתי הנכון. בדוגמה הקרובה אלי אציין שלפני עשרות שנים בודדות נראה היה שהמשאבים וכורשר הספיגה של האוקיינוס הם בלתי מוגבלים. כלומר, אפשר לשפוך אליו ביוב מרחבי העולם כולו ולהאכיל בדגה שבו את כל יוש- בי תבל. היום יש מי שמדבר על אוקיינוסים מרוקנים מדגי מאכל בתוך חמישים שנה (B. Worm ואחרים, 2006); במאמר מוסגר, הנה סיבה טובה לקיום חקלאות ימית.

כורשר ההתאוששות של המדבר קטן בהר- בה. מובן שיש לאפשר לתושבים להשתמש בשטחי החבל כדי למצוא כאן את פרנסתם. אך בין זה לבין פזרנות אידיאולוגית, על פיה ימסרו שטחי בר בתוליים לכל בעל הון שמואיל להראות עניין, המרחק רב. תימור כץ, אליפו

תשובת ראש המועצה

ההחלטה של הכותב להפנות את תשומת הלב אלי אישית, לא תשנה את עמדותי ולא בטוח שתוסיף נקודות או הצלחות למאבק. אני רואה את המאבק כלגיטימי, גם אם הוא אינו נכון לתפיסתי.

כידוע, מזה שנתיים שאנחנו, קבוצת תוש- בים במועצה, נאבקים כדי לשמור על עמק בצפון בקעת תמנע - אתר נדיר ביופיו וייחור- די באופיו הגיאולוגי - המכונה עמק ססגון. הצורך להגן על המקום נובע מתוכנית מג- לומנית לקברו מתחת למתחם מלונות הג- דול בישראל. התומך הנלהב ביותר בהקמת המיזם של קבוצת איגרא הוא ראש מועצת- נו, אודי גת. מכתב זה הוא תגובה לדברים שנשא אודי באוזני שר התיירות, כדי לשדלו לתמוך בקידום המלון בעמק ססגון.

אודי איש טוב ובעל יכולות מוכחות, אך לצערי, כשהוא מגיע לנושא הפרוייקט המ- לונאי של איגרא, שוב ושוב הדברים נעשים מוזרים מאוד. לטענתו תוכנית המלון עשויה וגמורה, ועד סוף שנה זו יסתיים התסקיר הס- ביבתי והיא תאושר שנית בוועדה המחוזית. אז תידרש רק חתימתו של ראש המועצה על הטפסים הנכונים והעבודה תצא לדרך. לצע- רי (ובעצם לשמחת) פני הדברים שונים.

נזכיר שהתוכנית המאושרת למתחם ארבעת המלונות ושלל האטרקציות נבלמה בשל מה שבית המשפט הגדיר כ"פגיעה חמורה בשל- טון החוק". השופט חייב המועצה בהוצאות משפט, הורה לוועדה המחוזית לדון בה מחדש וקבע שיש להזמין תסקיר סביבתי שיכלול גם חלופות למיקומו של הפרוייקט. ההחלטה האחרונה היא תקדימית, שכן סק- רים סביבתיים מוזמנים וממומנים תמיד על ידי היוזם. כתוצאה מכך, הם אינם שוללים את הפרוייקט שאליו נדרשו להתייחס, אלא מסתפקים בהערות קוסמטיות.

הוועדה המחוזית, העושה את עבודתה נאמנה, אכן התכנסה וכתבה את ההנחיות לתסקיר - אך בשל בעיות תקציב ומימון, נכון לשעת כתיבת שורות אלה, טרם מינתה סוקר. מכאן שהטענה שהכל "אמור להיגמר עד 12.09" היא מופרכת לחלוטין.

הפרוייקט נעצר על ידי בית המשפט מכיוון שחרג בענק (75% לפחות) מהוראות התב"ע. במילים פשוטות: התוכנית כפי שהיכרנו אותה, כבר איננה רלוונטית. לשם קידומה של פרוגרמה חדשה יהיה צורך בהרבה יותר מאשר חתימתו של ראש המועצה.

טענה נוספת של אודי היא ש"חוק מהמלון באילות - זהו המלון הסטטוטורי היחיד בשטח המועצה". אם כך, איך מגדירים במור- עצה את המלון המתוכנן על צוק שחרות? ומה על השטח המסומן בתב"ע למלונאות באזור חניון יעלים? כאן המקום להזכיר גם את פרוייקט הגולף והמלונאות שעליו דיבר אודי בפגישת המתיישבים בבאר אורה, שבוע לאחר פגישתו עם שר התיירות. בצד אלה ישנם גם שטחי מלונאות שטרם נוצ- לו באילות ועוד לא נגענו בתיירות הכפרית, ההולכת ומתפתחת.

בדבריו לשר מיסד'ניקוב צוטט אודי בגיליון האחרון באופן הבא: "אני רוצה להגיד בפה מלא, בגלוי, בצורה ברורה וחדה - המוע-

- 4 שדרוג כביש 90: מעקב
- 5 כנס מרכז המדע האזורי
- 5 אני מכיר את אבי סופן
- 6 להחזיק ביד חרגולן זמירי
- 7 עלמה זהר שרה בערנדל
- 8 פגישה ברמאללה
- 10 כל המצילה נפש אחת
- 12 חנן נסע לבלות בעקבה
- 14 שיחה עם סמו סמוראי
- 16 דו קיום בניו-המפשייר
- 19 סופ"ש קבלה בערבה
- 21 סיפורי יטבתה

מדורים

- 5 אני מכיר את...
- 16 נוער

בשל אילוצי מקום נדחו לחודש הבא דיווח על הנעשה בבאר אורה והקומיקס במדור הנוער

תרבות כל חמישי, באולם האזורי: בדרך כלל סרט שווה, ולפעמים משהו אחר

אתר האינטרנט מתעדכן מדי יום
www.eilot.org.il

בשער: עקבה, האופציה הירדנית לעשות לילה בחו"ל, בעלות של קפיצה לצפון

"קצה המדבר",

ירחון המועצה האזורית חבל אילות. מופץ חינם בישובי האזור

עורך: יניב גולן

עריכה גרפית: סטודיו יטבתה
גהה: נורית בארי

כתובת המערכת: מ.א. חבל אילות. 88805

טל. 08-6355829 פקס: 08-6355800

newspaper@eilot.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

השתתפו: חנן רובנס, סיגל פוקס,

דניאל בורשטיין, מאיה קריספין, הדס פורת, יעקב וייס, הייקה אדלו, שרית ווסקובוניק, רתם בנט, חנן גינת, אורלי ויורם סדן. צוטטו: גדעון מצד (גיטצ'ה), מרטין וינברג, נעמי לוי

מש' התחבורה מול מע"צ?

**"להרחבת כביש 90 לשני נתיבים
עלולה להיות השפעה שלילית
על הבטיחות בצמתים", קובע
ישי טלאור, מנהל מחוז דרום
במשרד התחבורה, ודורש ממע"צ
להציג לפניו את הסדרי התנועה
המתוכננים. מעקב**

בגיליון שעבר הופיעה כאן כתבה נרחבת על שדרוגו של כביש 90 - תוך התמקדות בסכנה הצפויה בצומתי הישובים שלאורכו. הטענות והחששות שהועלו מול החברה הלאומית לדרכים, היא מע"צ החדשה, נתקלו במעין תקרת זכוכית: לא רק שאין בעיה בפתרון המוצע - הרחבה של הצמתים, ללא הפרדה מפלסית, רימזור או מעגל תנועה - הנה אף צפוי שיפור בבטיחות. זאת, בזכות האפשרות לבצע את ההשתלבות שמאלה בשני מהלכים, וכן בשל הפרדה פיזית בדרמותם של איי תנועה (שאינם קיימים היום, שימו לב לנעשה בצומת באר אורה).

נתונים מדאיגים נוספים במשוואה, כמו עליית מהירות הנסיעה בפועל ל-120 קמ"ש והסכנה בעת חצייתם של כלים חקלאיים, נדרו ללא מענה. בשורה התחתונה המסר היה אחיד: הפתרון המוצע טוב ומספק.

והנה מתברר כי לא רק תושבי חבל אילות מוטרדים. ישי טלאור, מנהל מחוז דרום במשרד התחבורה, פנה למנהל אגף הנדסה ברה הלאומית לדרכים, אדולפו וורוביהוף, וכתב כי "להרחבת כביש 90 לשני מסלולים עלולה להיות השפעה שלילית על הבטיחות בצמתים". טלאור מבקש ממע"צ להציג בפניו את הסדרי התנועה בצמתים לאורך כביש 90, בדגש על אזור יטבתה.

מה עמדתו של מר וורוביהוף? בתשובה למנהל המועצה, יוני פרג'ון, הוא כותב כך: "בנושא רכבים חקלאיים הוחלט כי לא יבוצעו מעברים חקלאיים ייעודיים והנגישות תהיה באמצעות הצמתים הקיימים. לעניין צומת יטבתה, הנושא עדיין בהליך תכנוני וטרם התקבלו החלטות סופיות. אנו בוחנים את כל החלופות... התכנון צריך לקחת בחשבון את כל הגורמים, תוך איזון בין הצרכים השונים".

ראש המועצה, אודי גת, פנה באמצע נובמבר למנכ"ל החברה הלאומית לדרכים, אלכס ויז'ניצר, והעלה את העניינים הבעייתיים הכרוכים בתהליך השדרוג, בין השאר ההחלטה לבצע שוליים צרים במיוחד, צומתי כניסה קיימים ומתוכננים שבינתיים אינם נכללים במהלכי השיפוץ, והיעדר מעברים נפרדים לכלי רכב חקלאיים. כמו כן, דרש גת לשתף את המועצה בתהליך תכנונו של צומת יטבתה, שהמועצה כבר השקיעה מאמצים ותקציבים ניכרים כדי לקדם פתרונות ראויים עבורו. ראש המועצה והמהנס פרג'ון עדיין ממתנינים

לקביעת מועד לפגישה עם שר התחבורה, ישראל כץ. ההנחה היא שדבר יסודר "בתוך כחודש", אבל השר הוא הקובע.

יפה, אבל האם המועצה לא קלעה עצמה לבעיה כאשר הטילה את משקלה על פתרון שמע"צ דחתה מכל וכל - מעגלי תנועה? אודי: "מישהו צריך להסכים קודם כל שיש בעיה בצמתים ושצריך לפתור את זה אחרת ממה שמתוכנן. לא אני ולא יוני מתכננים ואדריכלי כבישים, שבאים לומר מה נכון ומה לא נכון תחבורתית, במהירות ובנפח חי תנועה מסויימים. אני מנסה לא להתערב רב מקצועית, יוני קצת יותר, כי הוא מבין העניין הוא לא מעגל תנועה או מעבר תת-קרקעי: אנחנו בשלב שבו מנסים לשכנע את מע"צ ומשרד התחבורה לשנות את תפיסתם הנוכחית. אני חושב שזה צריך להיות מעבר תת-קרקעי, אבל בסוף יש מתכננים שיהיה קשה לעמוד מולם ולומר מה נכון".

בינתיים יש תזוזות גם בקיבוצים. אהוד קור-גלר, מרכז משק סמר: "נושא הצומת הוא בנפשנו. מדובר בחיי אדם ולכן נעשה מה שניתן כדי לשנות את רוע הגזירה. אנחנו עורבים יחד עם המועצה, כדי להכניס למערך התכנון את הנושא של מעברים תת-קרקעיים ופניות שמאלה מהכביש ואליו. במקביל למסלול הרשמי, פועלת קבוצת חברים מסמר לקידום פיתרון בטיחותי לצומת, וכבר פנתה לכל הגופים שנוגעים לעניין, משרדי הממשלה, מוסדות תכנון וגופים נוספים, כמו 'הרשות לבטיחות בדרכים' ו'אור ירוק'. אנחנו יוזמים גם שיתוף פעולה עם קיבוצים אחרים באזור".

ניב גולן

זמר נודד

**אחרי גרופית, לוטן וקטורה, הגיע
מועדון הזמר האזורי ליטבתה,
בסימן שירי סתיו**

המודעה על לוח המודעות ביקשה שנתייחס אליה כאל הזמנה אישית, וכך עשינו. בערב שבת ה-6 בנובמבר נסענו לשיר בציבור

במועדון לחבר ביטבתה. החלל הגדול היה מלא באנשים מזמרים. על שני הכיסאות הפנויים, שבקושי הצלחנו למצוא, חיכתה לנו חוברת ובה מילות כל השירים. בשולחן מאחור הוגש פונג' חם, עוגות תוצרת בית ושלל כיבודים.

על הבמה הקטנה גדעון אפרתי פורט עלי פסנתר, ישי אלוני בפרקשן ויורם אילן בגיטרה. הזמרים המובילים מתחלפים משיר לשיר. לפעמים הם שרים כל כך יפה שחבל לך להצטרף אליהם, כי אז לא תשמע את קולם.

מועדון הזמר הנודד התארח כבר בגרופית, לוטן וקטורה, והרעיון הוא שימשיך לנדוד כך מישוב לישוב כשלוש-ארבע פעמים בשנה. הישוב המארח תורם את המקום, את התקרובת, את המנחים ואת הזמרים. גדעון מתארח בישוב יום-יומיים לפני האירוע, עובד עם מובילי השירה, בוחר סולם מתאים ועורך איתם חזרות. מדי פעם הם מקבלים חזיון מזמרי רנות והבמה פתוחה גם לזמר ספונטני מהקהל (כפי שאכן קרה בערב זה).

גדעון ואיילת קריספין (רכזת התרבות במתנ"ס) מארגנים את האירוע ובוחרים נושא שנותן אופי מכוון. הפעם נתכנס הערב תחת הכותרת "שינויי מזג האוויר": חלק גדול מהשירים עסק בסתיו, מה שהשרה אווירה מעט מלנכולית. השירים מתפרסים על פני תקופות וסגנונות, מדוד זהבי, דרך נעמי שמר אל שלום חנוך וצביקה פיק, ועד עידן רייכל.

כדי לחזק את הגורם החברתי, מילות השירים מופיעות בדפוס ולא על שקופיות, כך שיושבים באור ורואים ליד מי האנשים באים באופן עצמאי, אין הסעות. הפלוס הוא שלא צריך למהר, וכל אחד יכול להישאר כרצונו.

הפזמון האחרון שהופיע בחוברת השירים, כמה שהוא ותיק, לצערנו הוא עדיין עדכני: את הגשם תן רק בעתו / ובאביב פזר לנו פרחים / ותן שיחזור שוב לביתו / יותר מזה אנחנו לא צריכים...

סיגל פוקס
sigali@gmail.com

"שינויי מזג האוויר" במועדון לחבר ביטבתה. צילום: יעקב וייס

איש ההשקיה של גרופית הוא צוללן חובב, מתנדב במד"א ואילתי לשעבר. אז מה אם לא היה לו מושג ירוק בגידולי שדה לפני שנכנס לתפקיד?

בחודש שעבר פגשנו את זהר תמרי מבאר אורה, שזרק את הכפפה לאבי סופן. אבי, נשוי ואב לארבעה, מתגורר ועובד בגרופית. אבי בילה את שנות ילדותו בין באר שבע לאילת והעביר בעיר גם את תקופת השירות הצבאי, בחטיבה המרחבית שבגבולות ישראל-מצרים-ירדן. בצבא הכיר את חנה, לימים אישתו.

בשנת 1995 השתקע בעיר הדרומית ועבד בתחום המלונאות כמבקר מוזן ומשקאות, שזה בקיבוצית, סוג של אקונום: הוא תמחר עלויות של מסעדות וחדרי אוכל, טיפל במוצרים ובספקים השונים וניצח על כל עסקי המזון שניצבים תחת קורת הגג של בית המלון.

כעבור כחמש שנים עברו אבי וחנה להתגורר ביהל, בעקבות בני משפחה שהתגוררו בקיבוץ. הוא המשיך לעבוד במלונאות ובמשך חצי שנה אף העביר את תחביב הצלילה שלו לפסים מקצועיים ועבד במועדון צלילה. היום הוא משמש כאיש השקיה, תחום שהיה "רחוק ממנו כשמיים וארץ". חקלאות זה משהו שלומדים לאהוב ככל שמכירים מקרוב, מסביר אבי, ונוצר איך היה נוסע בשבתות לשטח, רואה איך גדלים תפוחי אדמה ומלונים ולאט לאט מתאהב בתחום. מתוקף תפקידו הוא בודק טפטפות, מפעיל דישון בטכניקות שונות, כולל החדרת חומרי הדברה דרך מי ההשקיה של הצמח, ומוודא שאין תקלות במערכת ההשקיה של ג"ג"ש גרופית. מבחינתו, זה אידיאלי לגדל ילדים בסביבה קיבוצית.

לאיתי (בן 10), עדי (בת 8), ליאור (בת 3) ויואב בן השנה יש מרחבים, חופש, חברים, חוגים. הוא לא מרגיש שעליו לדאוג כל הזמן או, לחילופין, לשמש כנהג מונית של בני הבית. כל הילדים מתחנכים במערכת החינוך הקיבוצית וב"מעלה שחרות", שם גם עובדת חנה כמחנכת. הוא עדיין צולל, אמנם לא בתדירות של פעם, אלא רק אחת לכמה חודשים כשבין הזוג לצלילה (חבר מגרופית) פנוי. הם מתארגנים ויוצאים לצלילה בשבת בבוקר, ומבסוטים עד הגג. גם רוח ההתנדבות לא פסחה עליו, והוא מתנדב במד"א כבר מעל לשנה. זה מטעין אותו באדרנלין לתקופה ארוכה.

אבי, את מי אתה מכיר?

סמיה קריספיין

מחקרי ים המלח והערבה כמנוף לצמיחה אזורית

זו היתה כותרתו של יום עיון שהתקיים באוניברסיטת ב"ג, ואשר בו הוצגו עבודותיהם של מדעני מרכז המדע האזורי. מחיזוי שטפונות במדבר יהודה, דרך הערבה המתייבשת, עבור למחקרים בצמחי מרפא ועד לספנות ההיסטורית בים המלח

הח"מ וגפן רונן-אלירו (בת יטבתה שמבצעת כיום עבודת דוקטורט במרכז המדע) הציגו את ההשפעות ההידרולוגיות והאקולוגיות של הירידה בכמות הגשם בערבה. ד"ר דו-רון מרקל מרשות המים והביוב סקר בקצרה את המחקרים המתבצעים כיום בעניין תעלת הימים.

המושב השני כלל מחקרים בתחומי סביבה ורפואה, בין השאר בקשר לחשיפת עור האדם לקרינת השמש, מחלות שונות ודרכי טיפול אפשריות. במסגרת זו הציגה ד"ר רבקי אופיר ממושב הצבה מחקר העוסק בצמחי מדבר כמקור לחומר רפואי.

המושב השלישי עסק בנושאי ארכיאולוגיה וסביבה כתשתית לאוריינות מדעית. ד"ר גדעון הדס מקיבוץ עין גדי חשף בפני המשתתפים מחקר כולל של ספנות היסטורית בים המלח. המחקר מתבסס על ממצאים מהשטחים שהיו בעבר מכוסים במים ואשר נחשפו בעקבות ירידת המפלס. ד"ר עוזי אבנר הרצה על המחקר הארכיאולוגי המתבצע בים אלו בבקעת עובדה, אשר לו זיקה תיירותית וחינוכית.

ד"ר נעה אבני הציגה את פרוייקט "אדם, סביבה, מדבר", שבמסגרתו מבצעים תלמידי בתי ספר בנגב ובערבה ניטור אקלימי ואקולוגי ארוך טווח. הנתונים שנאספים, מגיעים באופן דיגיטלי למעבדת המחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת ב"ג, ובקרוב יהיו זמינים לקהל הרחב.

מרכז מדע ים המלח והערבה הוקם במאי 2007. למרות הקשיים הכלכליים בארץ ובעולם, הצליח המרכז להגדיל ביותר מפי שניים את מספר החוקרים הפועלים בים המלח והערבה ואת התקציב העומד לרשותם. המרכז זוכה לתמיכת משרד המדע והמשרד לפיתוח הנגב והגליל, ארבע המועצות האזוריות (מגילות, תמר, ערבה תיכונה וחבל אילות), הסוכנות היהודית, רשות ניקוז ערבה, קרן יק"א ועוד. הכנס נערך בשותפות עם מרכז הנגב לפיתוח אזורי ובתמיכה וגיבוי מלא של אוניברסיטת בן גוריון.

חן גינת

חוקרים הפועלים במרכז מדע ים המלח והערבה הציגו את עבודותיהם במסגרת יום עיון שהתקיים באולם הסנאט של אוניברסיטת בן גוריון, ביום חמישי ה-12 בנובמבר. הכנס נפתח בהרצאה של שר המדע, דניאל הרש-קוביץ (פרופ') למתמטיקה בטכניון בנושא "מדע והלכה - הילכו שניהם יחדו?". פרופ' הרשקוביץ תיאר מערכות קיימות בטבע

מהשיטפון - אל השידפון: אלה אטלנטיות בנחל בוטם (בין הר ברך לבקעת סיריים) למעלה כפי שנראתה בקיץ '96, ולמטה כפי שהיא היום. צילומים: עוזי אבנר

שבהן מתקיימת יצירתיות בצד יציבות. בכנס התקיימו שלושה מושבים ובכל אחד כארבע הרצאות. במושב הראשון הוצגו מחקרים הקשורים במים. ד"ר אפרת מור ריץ הרצתה אודות מודל המבוסס מכ"ם מטאורולוגי להתרעה מפני שטפונות מים המלח. יישום המחקר עשוי להביא להצלת חייהם של מטיילים בנחלי מדבר יהודה.

השוס: זוג כחולי חזה, הזכר בשמאל והנקבה בימין. ראובן יוסף

"אין אצל הציפורים תינוקות", מתקן הצפר, "ולא נשארים אצל ההורים עד גיל 18". הקהל מצחק במבוכה, וראובן ממשיך: "אם אתם צריכים איזה טיפ עם ילדים גדולים שנתקעים בבית..." שורת המחץ מגיעה מפי אחד המשתתפים בסיום: "פשוט תפסי- קו לתת להם מזון".

כמו בדרמה בנויה היטב, השיא מגיע לקראת סוף הפרק, עת נשלף מהשקית צמד כחולי חזה (שנראים כמו אדומי חזה, רק עם כחול במקום אדום). הסינר הנהדר של הזכר סוחט קריאות התפעלות מכולם, וראובן סובב עם הזוג המלכותי, הזכר בשמאל והנקבה בימין.

מי בא עד לכאן כדי להשתתף? למשל משפחת דור מצור הדסה - רקפת ואבנר, וילדיהם אמרי (11), הלל (9) ובניה (6). שני האחרונים זכו לשחרר ציפור מכף ידם, בהחלט חוויה מרגשת. החמישה שכרו דירת אירוח בלוטן, שם עשתה רקפת, אי אז, קורס וואטסו. "יש לנו גם ילד גדול, בן 15", היא מזכירה את יותם, בכורה, "אבל בגלל שהפסטיבל נפל על יום שישי ה-13 בחודש, הוא נשאר בבית כדי לראות מרתון סרטי אימה".

בצד הסיור לפארק הצפרות באילת, התקיימו עוד שלושה מסלולים: סיור אל המדבר (נאות סמדר, בקעת עובדה, נחל שני ועוד), סיבוב בברכות המלח ומתקני הטיפול בקולחין, וכן סיור שהתמקד בתקשורת בין עופות. בעודם עולים על האוטובוסים, נתחבה לידי המשפחות גלוייה ובה תאריכי הפסטיבל הבא, בסוף אפריל הקרוב. 30 ש"ח למשתתף, מה יש להתלבט.

ניב גולן

התחנה הבאה אפריקה

אחת אחת נשלפו הציפורים מתוך שקיות הבוד, והצפר המיומן נקב בשמותיהן: חרגולן זמירי, עלווית, תור צווארון... "לי העלוית נראית כמו דרור", פסק אחד המשתתפים. רגע אחד מפסטיבל הצפרות מס' 2

"יש לי שאלה, אבל רק ילדים מתבקשים לענות: מי יודע מה יש לציפורים ואין לאף בעל חיים אחר?" המממ... כנפיים יש גם למטוס, ולעטלף שהוא בכלל יונק... גלגלי מוחי שוחקים זה את זה, ובלבי אני מברך על שאיני זאטוט מאותגר חידות. אך הנה נשמע ברמה קולו של מבוגר הפולט את התשובה המדויקת: נוצות. "ביקש- תי רק ילדים", אומר המורה.

ראובן מסביר לנו על "אחיזת מטבע", שכבר תוארה לעיל, ושולף את הציפורים משקיותיהן בזו אחר זו. תור צווארון, עלווית ועוד חרגולן. הוא סובב בין האורחים ומאפשר להם ללטף את ראש הציפור, ובעיקר - לצלם את בעל הכנף מכל זווית אפשרית. אז העביר את הציפור לכף ידו של מתנדב נרגש, ולאחר כמה רגעים שוחררה זו לדרכה הארוכה דרומה.

העלווית מגיעה אלינו במשקל 5 גרם לערך, וממשיכה במסעה לאחר שהשמינה ועלתה יפה במשקל - עד 7.5 גרם. היצור הזעיר הזה יכול לעבור אלף קילומטרים בלילה, וכדי שלא יחשבו שיש כאן טעות, ראובן מדגיש את הספרות: "אחד, אפס, אפס, אפס".

"לי היא נראית כמו דרור", מפטיר אדון מבוגר על אחת העלוויות. "הוא עוד תינוק?", מתעניינת מישהי לגבי החרגולן.

"יש דרך להבחין בין זכר לנקבה?" שואלת אישה במטפחת, שיושבת בסוכה הסמוכה לביתן המזכרות והארטיקים בפארק הצפרות. ד"ר ראובן יוסף, מנהל המרכז הסמוך לשדות אילות, מחזיק בידו חרגולן זמירי, ראשו הקטן מבצבץ בין האצבע לבין האמה. יש לאורניטולוג תשובה מן המוכן: "בגילך, גבירתי, אני עוד צריך לומר לך איפה מחפשים?".

נדבר כאן על ציפורים, אלו שחלפו בהמרה ניהן בשמי הסתיו של הערבה, תדלקו אצלנו והמשיכו לאפריקה, בלי שממש טרחנו לשים אליהן לב. מול אדישותנו זו, הדריי-מו עד לחבל למעלה ממאתיים איש מכל רחבי הארץ כדי להשתתף בפסטיבל הצפרות והאקולוגיה שהתקיים באמצע החודש שחלף. זה התחיל בחמישי בערב בהרצאה של ד"ר יוסף באולם האזורי, והמשיך למחרת ובשבת - אז התקיימו סיורים בארבעה דגשים שלאחריהם סדנאות בנייה אקולוגית ו"תכנון גינה מושכת-ציפורים" בלוטן.

מופע העופות של ראובן נערך במזג אוויר נעים מול קהל סקרן של כארבעים איש, מכיתות היסוד ועד הגיל השלישי. יש לו קלף מנצח: על הקיר מאחוריו תלויות שקיות בד, ובתוך כל אחת מהן תקועה ציפור שנלכדה באותו בוקר וטובעה. "שימו לב, אנחנו מטבעים - לא מטביעים", הוא מדגיש ומחייך.

**לייב
אין דה
ערנדל**

עלמה זהר נתנה הופעה ראשונה באמפי שהוקם בחווה בתוך שבועות ספורים. חרף הקרירות הסתווית ואיפוקו המסויים של הקהל, היה זה ערב מיוחד ומרגש

"ערב טוב ערנדל!", קראה עלמה זהר בפתיחת המופע האקוסטי שלה בחווה של דני וקרן כהן, ארבעה קילומטרים מצפון ליהל. בתוך מין עמק קטן בין שתי שלוחות, התקיי-

חוגגים בתנועה

**"המחנות העולים" ציינו עשור
להקמתו של מחנה הערבה
הדרומית באירוע חגיגי, כולל
הופעות, להקה מקומית וכתובות
אש לקינוח. "העניין העיקרי הוא
הבחירה של הנוער בפעילות
תנועתית"**

כבר מההתחלה הורגשו השמחה וההתרגשות אצל החניכים. הצבע הכחול שלט, קופץ ומחבק, והיתה תחושה של ביחד למען מטרה משותפת. בתוך האולם האזורי התאספו חניכים, מדריכים, ראשי התנועה באזור ובארץ, וכמובן - ההורים. חג התנועה של "המחנות העולים" התקיים באולם האזורי ביום א' ה-25.10.

אירוע זה נערך מדי שנה והפעם חגגנו 83 שנים למחנות העולים ועשור למחנה הערבה הדרומית! הערב נפתח בברכות ואיחולים כשהעניין המרכזי הוא הבחירה של הנוער בפעילות תנועתית, שעי-קרה הוא לקחת אחריות אישית, מעורבות ורצון להיות שותפים לדרך של עשייה חינוכית בעלת משמעות ערכית.

זכינו לחזות בהופעות של הקבוצות השונות במ-חנה, עם הרבה שמחה ושובבות נעורים, וכמובן לא נשכח את להקת "סינקופה" שהנעימה בשי-ריה. בסיום הוזמנו לחוויית מדליקה ומרהיבה - כתובות אש תוצרת חניכי המחנה.

יצאנו בהרגשה שיש בחבל אילות פעילות תנועה משמעותית ושהמחנה משמש בית אמיתי לחניכים. תודה רבה לכל העושים במ-לאכה לאורך כל השנה - לגילי ושלו הרכזים, לשלי, ליטל, שקד וניצן - הקומונריות החד-למה לחכות.

"עשייה חינוכית בעלת משמעות ערכית".
המחנות"ל חוגגים

שות, למד"צים ולחניכים. בהזדמנות זאת גם נודה לבעלי התפקידים היוצאים - קרן הרכוז, עומר, הגר והדס הקומונ-רים - שיהיה בהצלחה בהמשך!
שתהיה לכולנו שנת פעילות מעניינת ומוצלחת, להתראות בחג תנועה הבא.
עלה נעלה!

אורלי יורם סדן, סמר
הורים גאים לחניכה ומדריכה במחנה

אין עליה. עלמה זהר ואסי איילון בערדנל

תופים, אין קלידים, אין סולואים מי יודע מה. את כל אלה אתה אמור להשלים בדימיון. עם זהר נגנו אסי איילון (שגם עיכד את הדי-סק המשובח שלה) וגילי בן-ליש (שגם ליווה בקולות). היא נתנה את רוב שירי "דברי" וסיפרה לנו שביום א' הקרוב היא ואסי נכנסים לאולפן כדי להתחיל את העבודה על הדיסק השני, וכמה שזה מלחיץ אותה, כשרמת הציפיות כה גבוהה. הליין-אפ כלל שלושה שירים חדשים שמראים שהקסם נשאר קרוב. הראשון דיבר על הפליטים האפריקאים, עם הקבלה למסעי בני ישראל במדבר (זהר מתנדבת בארגוני הסיוע). השני נקרא "אושר", דומני, והוא רומנטי לאללה ("בהפקה אמרו לי שאני צריכה קצת חומרים אופטימיים יותר... אני מקווה שהוא יחליף את 'מקודשת' בתור שיר החתונות של הקיץ הבא"). ובהדרגה קיבלנו את "בנגקוק". יש

"הרגשנו שקיבלנו אהבה, לא פחות מעל-מה", דני מסכם את העניין. "זה היה אירוע מרגש בשבילנו. חששנו מזה שפתאום תגיע לכאן מאסה של 300 איש, והוקל לנו, הרבה בזכות אנשים מהאזור, שחלקם היו מעורבים בתהליך ההקמה. יש לנו המון מסקנות אבל בסך הכל אנחנו מרוצים מאוד. אנשי המ-קצוע אמרו שיש שם סאונד ייחודי. חייבת להיות לזה המשכיות, בעונות הנכונות וככל שזה תלוי בנו, יהיו הופעות באביב".

באיזו הרגשה עלמה יצאה?

"מאוד מאושרת. היא ראתה איך השטח נראה לפני שהתחילו העבודות, וכשהגיעה להופעה הכל היה מוכן. זה היה סוג של חלום שהתממש. במהלך הערב היא הרגישה שהקהל מאוד שקט, אבל כשסיימה וירדה למטה ניגשו המון אנשים וחיבקו אותה. כא-מנית, היא התאימה מאוד לרוח של המקום ולאירוע הראשון הזה".

ניב גולן

נו אנשי המקום במיוחד לקראת האירוע הזה אמפיתיאטרון נחמד, שהתמלא ב-300 איש בנוחיות. על דלפקי הבר, שהוקם שם בש-בועות האחרונים, נמכרו בירה וסחלב חם, שנתן קונטרה לקרירות של אמצע נובמבר, בנקודה השנייה הכי גבוהה בערבה.

מה לומר על עלמה? אולי זה: שהמילים שלה משככות קצת את הגעגועים אל מאיר אריאל, ונותנות בונוס של רגשיות וכנות שיש רק לה. חוץ מזה, לחנים נהדרים ושירה נפלאה. "אני אחרי שבועיים של ברונוכטי", התנצלה קלות, "ויש לי קול כזה קטן". אולי, טיפה, באמת חסרה בו עוצמה, אבל הדיוק והנוכחות הספיקו לגמרי. אם ככה היא נש-מעת לאחר מחלה ובלי המייק-אפ של אולפן ההקלטות, באמת שאין על מה להתלונן.

ראשית העניין בקשר אישי שנוצר לא מכבר בינה לבין בני הזוג כהן, והנה צץ הרעיון לעשות הופעה במקום. העבודות נמשכו במרץ כחודשיים, כולל העתקה של ארבעה עצי זית, והנה האמפי מוכן להופעת החנו-כה. הנוכחות האזורית היתה נאה בהחלט, והעסק התנהל כמו שצריך מבחינה טכנית - כולל ארבעה תאי שירותים ניידים.

ולמרות שזהר שרה מכל הלב וגם דיברה באופן כה מקסים וגלוי לב בין השירים, בכל זאת ההופעה לא היתה אקסטטית - שלא לומר קצת סטטית. תשואות הקהל לא ממש טענו את האווירה. סיבות אפשריות: יום חמישי, שבסופו היינו עייפים מהשבוע הע-מוס, ושמא אלו יחסי העבודה בין רוב הנוכ-חים (אני לא מעז לפזז מול רכז המשק, והוא לא מתפחד לרקוד מולי); אולי היה זה הקור של ראשית החורף, ואולי העובדה שגובה הבמה חושב להופעות העתידיות - שחלקן יהיה בוודאי בעמידה. לפוויציה האינטימית של עלמה זה לא כל כך התאים. חלק מהצור-פים, יש מצב, לא שמו לב לכך שבמודעות כתוב שההופעה היא "אקוסטית", שזה בעב-רית שתיים-שלוש גיטרות ודי: אין באס, אין

מציאות מקבילה

**גיחה אל רמאללה ובנותיה לעת
מסיק הזיתים: היחסים המתוחים
עם השכנים בהתנחלויות, כפר
שחציו בשליטת ישראל וחציו
פלסטיני ומשפחה שבה הגבר
והאישה יכולים להתראות רק
למספר שעות. מפגש פנים אל
פנים, בלי מדים ובלי נשק**

אזרחית של הרשות הפלסטינית ושליטה ב־טחונית של צה"ל) ואזור C (שליטה ישרא־לית מלאה) דבר שמקשה על התושבים לקבל אישורי בנייה. השטח שבאזור הפלסטיני ל־מ־חצה כבר בנוי כולו. כנגד עשרות בתים שנבנו בעשור האחרון בחלק הכפר שבאזור שבשלי־טת ישראל עומדים צווי הריסה.

העבודה לא היתה קשה. היה לעבד זמן לע־שות איתנו היכרות, ולספר לנו קצת את הסי־פור שלו. אמנם יש לו כמה עצי זית בפאתי הכפר, אבל הוא בעצמו גר ברמאללה, שם הוא משמש כעובד סוציאלי. מפתיע היה ל־מוע שהוא עוסק בתחום של העצמת נשים. כמו רוב הפלסטינים, הוא מחזיק בשטח ח־ק־לאי קטן כדי לשמור על הקשר עם האדמה ולהשלים הכנסה. על פי דבריו, עצי הזית שמ־סקנו שייכים למשפחתו מזה ארבעה דורות.

עבד סיפר על חשיבות מסיק הזיתים בחיי המשפחה הפלסטינית. הוא סיפר על שיחות אינספור עם אביו וסבו מתחת לאותו העץ שבצלו שתינו כוס תה. אז הצביע על אחיינו, כבן 11. "הוא לא הבכור במשפחתו", הסביר, "אחיו הבכור נהרג לפני ארבע שנים, בתקופת מסיק הזיתים, על ידי מתנחלים יהודים. הוא מתקשה להתרגל לתפקידו החדש כילד הג־דול, וקשה לו במיוחד להגיע לכרם הזיתים בעת המסיק". הריגתו של האחין הביאה את עבד לפעילות למען השלום, דווקא, בפורום המשפחות השכולות. "הכאב הזה לא יתואר", אמר. "מה שעבר עלינו, לא הייתי רוצה שיע־בור על אף אחד. אנחנו חייבים למצוא דרכים לעצור את האלימות".

למשפחה חלקת זיתים נוספת שלדבריו הייתה מנועה במשך עשור מלגשת אליה, בגלל קרבת הכרם לגדר ההתנחלות עלי. "היה שם מעין שכל הקיץ היינו מתרחצים

דבר שמתנחלים ניסו למנוע באופן שיטתי עד לפני כחמש שנים. גם כיום קיימת התופ־עה המעציבה הזו, וזאת, על אף פסיקת בג"צ שמחייבת את כוחות צה"ל לחצוץ בין המת־נחלים לבין החקלאים הפלסטינים ולהגן על האחרונים בעת הצורך. בית המשפט נדרש לעניין זה בעקבות עתירת העמותה.

בתום יומיים של סיור רגיל בירושלים, הגענו לשיעור בהיברו יוניון קולג', עם הרב שלמה פוקס, ובו למדנו על משמעותם של גדר וגבול במורשת ישראל. משם הביא אותנו המדריך לשכונת גילה, לתצפית על כביש המנהרות, בית ג'אלה ובית לחם. משם נס־ענו לאורך הגבול המזרחי של ירושלים, ול־מדנו על ההבדלים בין השכונות היהודיות והערביות של עיר הבירה שלנו. בשכונות הערביות של מזרח ירושלים גרים 35% של אוכלוסייתה, אך ב־2007 השקיעה העירייה רק 7% מתקציב התשתיות שלה במרחבים אלו, והתוצאות אכן ניכרות בשטח.

חיים חצויים

למחרת יצאנו למסוק זיתים עם עוד מתנ־דים שאורגנו על ידי "שומרי משפט". אוטו־בוסים הביאו אותנו מירושלים לאזור מרכז השומרון, ומשם פיזר אותנו הרב אריק א־רמן לעבודה עם חקלאים פלסטינים. הלכנו עם עבד, כבן 35, שהביא אותנו לכרם זיתים בפאתי הכפר א־סאווייה, מצפון להתנחלות עלי (לא לבלבל עם הכפר אל־עיסאווייה, במזרח ירושלים).

שם פגשנו את אחיו ואחייניו, והתחלנו במ־לאכת המסיק. השנה היתה שנה שחונה ברצף של שנים דלות במשקעים. עצי הזית סובלים. הכפר א־סאווייה חצוי בין אזור B (שליטה

בעת שאירח את רה"מ נתניהו, אמר שר החוץ של צרפת, ברנר קושנר, שהשמאל הישראלי התייאש, ושבישראל כבר לא מאמינים בשלום. מאז אירועי סתיו 2000, נדרש לומר בישראל שאין עם מי לדבר. כל כך הצלחנו לשכנע את עצמנו, "כך נדמה לי, כצופה מהצד. אמר הלל הזקן" במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש, ואולי המשמעות העכשווית של הפתגם הזה היא המחויבות לעשות מאמץ ולגלות את האחר כמו עיניך: לחצות את הקווים כדי ליצור מגע בלתי אמצעי עם אנשים רגילים בחברה הפלסטינית.

לפני חודש הדרכתי קבוצה של סטודנטים אמריקאים בסיור באזור ירושלים. הם שוהים בלוטן למשך מסמטר הסתיו, במסגרת תוכנית "נתיבים חיים", המביאה סטודנטים ללמוד בכפרים אקולוגיים מסביב לעולם. השלוחה המזרח תיכונית נמצאת בלוטן, ועלי הוטל ללמד קורס על שלום וצדק חברתי. ללמד על הקונפליקט הישראלי-פלסטיני בעו־דך יושב בלוטן, זה כמו ללמוד שחיה בהתכת־בות. המרחק שלנו ממרכזי הסכסוך גדול, הס־ביבה החברתית שלנו נטולת קונפליקט לאומי, ועל האדמות שלנו לא שכן כפר ערבי.

לצורך אותו מבט מקרוב, יצרתי קשר עם עמותת "שומרי משפט", ששמה לעצמה למטרה לתמוך באכיפת החוק הישראלי בכל הנוגע לזכויות אדם - בשטחים ובתוך הקו הירוק. לפני כמה שנים החלו אנשי העמותה לקיים סיורים מסביב לירושלים, להשקיף מקרוב על חומת "עוטף ירושלים" - במט־רה לחשוף ישראלים ותיירים לחוסר ההיגיון הכרוך בבניית הגדר בתוואי הקיים. כמו כן, מארגנת העמותה קבוצות של מתנדבים, יש־ראלים ותיירים, כדי לעזור לחקלאים פל־ס־טינים למסוק את זיתיהם. פעילות זו נועדה להבטיח לחקלאים גישה בטוחה לעציהם,

אשליה של אלימות?

מהמשפחות המייצרות לקונים ישראלים. אני מלמד את הסטודנטים שלי שאחת הב- עיות בסכסוך הישראלי-פלסטיני, היא חוסר מגע אישי אזרחי אמיתי בין האנשים בשני הצדדים. אם המפגש מתרחש רק כאשר הישראלי לובש מדים, לאורך החומה ובצד המחסומים, לא עשינו כלום. ממשיכים לשנן את הסיסמאות שבתקשורת, ומגבירים את החשדנות.

אנחנו חיים תחת אשליה של אלימות בעולם, טוען הפסיכולוג סטיבן פינקר. אמנם כאן במזרח התיכון, ידענו יותר אלימות מאשר במקומות אחרים בעולם בעשורים האחר- רונים, אבל באופן כללי, מאז שנות ה-70 חלה ירידה חדה ביותר באלימות בעולם, בהשוואה לכל תקופה בהיסטוריה האנושית. קשה לזהות את המגמה הזו בכותרות העי- תונים, אבל רפרוף קל בתנ"ך או בהומרוס חושף מציאות של מלחמות איומות המתמ- שכות לאין קץ. המקור לדיסוננס הזה, מסביר פינקר, הוא היכולת המופלאה שלנו לגלות אמפתיה, וכן נגישותם של אמצעי התקשורת ההמוניים. אי אפשר שלא להזדהות עם כאב של אדם אחר כשאתה רואה את בבואת פניו לפניך - בין אם במציאות ובין אם בטלוויזיה. התגובה המיטית, כלומר תגובת החיקוי, חזקה יותר כשהבן אדם מנגד מחייך, וזה כל הקונץ. על כך נאמר "ואהבת לרעך כמוך". דינאל בורשטיין

בהמשך סיפר לנו על עבודתו ועל המשיכה שלו לנושא העצמת הנשים. הופתעתי מאוד ממה שסיפר: "ראיתי איך אבא שלי היה חוזר מעבודתו במפרץ הפרסי, רק פעם בכמה שנים. הוא נעדר מהבית, אך כשהיה מגיע, הוא ציפה שאמא שלי תשרת אותו כמיטב המסור- רת הערבית. ראיתי את הפגיעה הזאת בכבוד שלה, והרגשתי שצריכה להיות דרך אחרת. אמא שלי עבדה כל כך קשה כדי לתת לנו הזדמנויות, כדי שנוכל ללמוד באוניברסיטה, והוא ממש זילזל בה ולא נתן כבוד להחלטות שלה. בהמשך למדתי סוציולוגיה, וזה הביא אותי לעבודה שלי היום".

משפחתו של עבד מפוצלת למעשה. אשתו והבת גרות בירושלים: היא לא יכולה לעבור לגור ברמאללה מבלי לאבד את תעודת הזהות הכחולה שלה, הוא לא יכול להיכנס לירושלים ליותר מביקור של יום

מעבר לעבודתו ב"בית הנשים לשלום" בר- מאללה, עבד פעיל גם בארגון "תנועת עץ הזית", המשווק שמן זית פלסטיני ישירות

בו", הוא מספר, "אבל עכשיו הוא וזהם בכיוב של ההתנחלות".

עבד דיבר ארוכות עם הסטודנטים שלי. "לעצי הזית ולאדמה שעליה הם גדלים מקום מיוחד בליבי. הם מחברים אותי להיסטוריה של העם שלי. התחושה מתחזקת בכל פעם שאני מטפס על אחד העצים שניטע לפני מאות שנים על ידי הסבים של סבי. לחשוב שאני מוסק ואוכל מאותם עצים - זה דבר שנותן לי השראה, זאת תחושה שאני בוודאי רוצה להוריש לילדי".

גזם מהעצים משמש להסקה בחורף. "מלבד הכרמים וחשיבותם הכלכלית, לעץ הזית עצמו חלק חשוב ברקמת החיים הפלסטיניים", הוא אמר. "העצים הללו, חלקם בני מאות שנים, ניטעו על ידי אבות אבותיי, על ידי הסבים, ההורים, וגם אני עכשיו נוטע. כשהייתי נער נטעתי שתילים שהיום הם בין העצים הכי מניבים שלנו. זמן המסיק היה תמיד תקופה שחיכנו לו, כי כל המשפחה היתה יוצאת החוצה לעבודה ביחד".

משפחתו מפוצלת למעשה. אשתו והבת גרות בירושלים: היא לא יכולה לעבור לגור ברמאל- ללה מבלי לאבד את תעודת הזהות הכחולה שלה, ואילו הוא לא יכול להיכנס לירושלים ליותר מביקור של יום מחשש שייעצר. הם מסתפקים בביקורים קצרים בלבד. כך, לפע- מים, הם החיים בצד השני של הגדר.

המחלקה לשירותים חברתיים
היחידה להתנדבות

בואו להיות חלק ממועדון ההתנדבות ההולך וגדל של תושבי האזור...

איפה תוכלו למצוא מקום שמתאים לכם?

- פרויקט - אח בוגר

- מועדונית בית בערבה

- רכיבה טיפולית

- מועדון הגיל השלישי

- פעוטון וגן חובה כפר הסודנים

- משרד רפואי באילת

רק כמה שעות בשבוע... והחיוך יישאר קבוע

יש לכם מה לתרום, אתם רוצים להיות חלק מהמועדון שלנו ?

חייגו עכשיו - 054-9799154 ונשמח לקבוע עמכם פגישת היכרות

טלי אלון
מנהלת היחידה להתנדבות
מ.א. חבל אילות

והתפתחות. נורא חשוב שילד יזחל, אבל כשיש מים בגובה חצי מטר זה לא ייתכן. שלחתי מייל וכתבתי שאני יכולה לחזור מחר הביתה - או לעשות דברים אחרים. אמרו לי 'אם את כבר שם, תישארי'. הייתי שם חודש באותה תקופה ובשנתיים שאחרי חזרתי 12 פעמים נוספות, להקמת הכפר".

כפר?
"ב-2005 פנה אלי הנרי אלקסלסי, יו"ר פור-רום ישראלי ויו"ר 'חבצלת', הקרן ההומניטרית של התנועה הקיבוצית. הוא הציע לי לרכו ולנהל את הפרויקט של בניית הכפר. נדבן אמריקאי, מארק סלומון, תרם סכום כסף מאוד גדול למטרה הזאת. השתתפתי בתהליך איתורו של השותף המקומי, כי אחרת אי אפשר לעשות דבר כזה, מקניית מטע קינמון - שבתוכו נבנה הכפר - דרך תכנון הבתים ובנייתם, ועד האיכלוס. כיום יש שם 33 בתים, מרפאה ומרכז קהילתי. "באותו אזור היה בית יתומות ובו 35 ילדות מגיל 5 עד 18. הוא היה במצב איום ונורא. בי-קשנו עזרה מאותו נדבן ושיפצנו את המבנה. בנוסף, ניסינו להקים מערך הכשרה מקצור-עית לבנות הבוגרות, שיהיה להן משהו ביד.

שלושה חודשים אחרי הצונאמי. מי שעשה הערכה באזור התרשם שאין מענה לנושא 'טי-פוט החלב' וזו היתה האג'נדה שלאורה גייסו את האחיות בקיבוצים. כשהגעתי, ראיתי את הדברים באור שונה. מרפאות נהרסו, אחיות נספו או ברחו, והמערכת לא תפקדה. למרות זאת, היתה אפשרות למצוא דרכים להפעילה מחדש. הממשלה ציפתה שהמתנדבים והת-רומות יפתרו את כל הבעיות.

"צריך להתאים את הפתרונות לאוכלוסיה בשטח. במרפאות השתמשו במשקל וו עם תחתונים: היו משחילים את הילד לתוך זה והמחוג הראה את המשקל. המתנדבים שהיו שם לפני קנו מאזניים דיגיטליים. כדי לה-ראות את המשקל הנכון הם צריכים להיות על משטח ממש ישר - ואין שם. הם גם עו-דים על בטריות, שברור שלא תחודש האס-פקה שלהן. היה ברור שלפעמים אנחנו רו-צים להתערב בדבר שהאוכלוסיה המקומית לא יכולה להכיל. כיוונתי את העשייה שלי לחיזוק הצוותים הקיימים, למציאת פתרונות למרפאות שנהרסו ולשיפוץ מרפאות".

לא זה מה שציפו ממך?

"ציפו ממני לתת חיסונים ולהדריך בגדילה

אחרי כמה וכמה תפקידים במערכת הב-ריאות האזורית, החליטה עדי רמות (יטבתה) להתמסר לעבודה הומניטרית ב-נלאומית. ביומיום היא חלק מצוות הפונדק, אבל הלב נמצא באזורי המצוקה על פני הכ-דור. "הכל זה טיימינג בחיים", היא אומרת. "יחד עם כולם הזדעזעתי מהצונאמי בדרום-מזרח אסיה וכמו בהרבה אירועים קודמים, חשבתי שהלוואי שהייתי יכולה להיות שם ולעזור. ואז, באיזה ארוחת בוקר בקיבוץ יחד עם היאכנעס, מקשקשים בבוקר, ואחת החברות סיפרה שהגיע פקס למרפאה, שמח-פשים אחיות מהקיבוצים לנסוע לסרי לנקה. עבדתי אז בכיה"ח, ולאחיות שעבדו באותה עת במרפאה זה לא התאים והן זרקו את הפקס לפח - אבל השמועה בכל זאת הגי-עה. החלטתי שזה הזמן שלי לעשות מעשה, ואחרי עבודת בילוש קצרה גילינו ממי זה נשלח. הצעתי את עצמי וצורפתי למשלחת הרפואית".

מי זים את המשלחת?

"המועצה הלאומית להתנדבות תחת המטריה של 'ישראליד' - ארגון שנוצר לצורך המשי-מה הזאת. הגעתי לסרי לנקה בדצמבר 2004,

אחות ללא גבולות

"תמיד חלמתי לעסוק בסיעוד מאוד בסיסי, לעזור לאנשים באזור הכי ישיר ומשמעותי", אומרת עדי רמות מיטבתה. בשנים האחרונות, בתום שירות ארוך במערכת הבריאות האזורית, היא מקדישה מזמנה לאוכלוסיה העולם השלישי, על מצוקותיה השונות. מנפגעי הצונאמי בסרי לנקה ועד תושבי חבל טיגראי באתיופיה

"לקח הרבה שנים עד שמצאתי את הנתיבים". עדי עם ילדים בטיגראי

הארגון הבודהיסטי, שהוא הבעלים של בית היתומות, חשש שאם הבנות ילמדו מקצוע הן ייצרו הכנסה והדברים ייצאו משליטתם. לכן, חרף ניסיונותינו, הם העדיפו להשאיר את הבנות ללא הכשרה, ולנו לא נותר אלא לוותר. בהמשך יצרנו תוכנית ליווי, חניכה והדרכה בתחום של כישורי חיים. הבת שלי, תכלת, ודריה אורן מנאות סמדר, נסעו לשם בתום השירות אחרי לארבעה חודשים. הן שימשו כמדריכות חברתיות וסייעות בבית היתומות, אבל שוב - ההנהלה המקומית לא רצתה שיהיה לזה המשך."

הסיעוד כפרופסיה

היא נולדה וגדלה בכך שמן. אמה היתה המנהלת האדמיניסטרטיבית של כפר הנור-ער ואביה מורה. עדי: "הגעתי לערבה בגרעין הראשון שהקים את יהל, ב-1975. גרנו ביטבתה, ליווינו את הקמת היישוב ועברנו הכשרה. אז גם היכרתי את אבי, בעלי. אחרי השיחרור חייתי שנה ביהל ואז חזרתי ליטבתה". לזוג שלושה ילדים - תכלת, בר ועומר. שנים רבות שמשו אחות בקיבוץ, ואחר כך עבדה שמונה שנים כרכזת הבריאות במועצה האזורית. עדי: "עמדתי בראש המהלך של סגירת המרפאות הקיבוציות הקטנות והקמת מרכז בריאות אזורי איכות. ב-12 השנים האחרונות הייתי מנהלת הסיעוד של ביה"ח יוספטל ואזור אילת והערכה הדרו-מית". במקביל הספיקה להשלים שני תארים אקדמיים - מאסטר בניהול מערכות בריאות ומאסטר בניהול מצבי חירום ואסון. "ביוני השנה הייתי חודש באתיופיה. הווי-מנתי על ידי מנהל בית החולים 'איירד', בעיר מיקלה שבמחוז טיגראי בצפון-מזרח אתיופיה. הוא ביקש ממני לעזור להנהלת הסיעוד של ביה"ח. החזון של בית החולים הוא להיות חדשני ואיכותי ברמת השירות וברמה הרפואית המקצועית. המנהל מצהיר שזה יהיה ביה"ח הראשון במזרח אפריקה שיבוצעו בו ניתוחי השתלת כליה.

"כשהגעתי לשם התברר שאני לא הראשונה שבה לעזור להם בתחום הסיעוד. האח הראשי הציג לי חוברת שהוכנה בסיוע אנשים מקרן קלינטון - איך בונים ב"ח מההתחלה. הוא אמר לי: 'יש נהלים ועקרונות ואנחנו לא מצליחים ליישם'. כשקראתי את החוברת התברר לי חלק מהסיבות. למשל בפרק 'קבלת חולים' - יש סעיף שאומר שכל חולה שיתקבל ל'איירד', יעבור מקלחת. זה מאוד יפה, חוץ מזה שחלק ניכר משעות היום אין שם מים..."

"היו גם נושאים שהיו קשורים לגישור תרבותי. האחיות, כמו רוב הנשים באזור הזה, עושות את הצמות היפהפיות, שנקראות 'שור-רופה'. הבעיה היא שמשאירים את זה כמה שבועות ולא צריך להרחיב על שיער שלא מטופל זמן כזה ארוך. דבר נוסף - בני המ-קום מאמינים שהמחלות והצרות מגיעים עם הרוח ולכן גם בחום של 40 מעלות בחוץ לא פותחים את החלונות. מיותר לציין שאין שם מאוררים ומזגנים. כששוכבים בחדר ששה או שמונה אנשים עם מחלות זיהומיות, זה

פשוט אינקובטור לחידקים.

"בחודש הזה עשיתי תצפיות, ראייתי אחיות אחריות ורופאים, ויחד עם הנהלת הסיעוד המקומי בנינו תוכנית עבודה. הצלחתי לש-כנע ולבסס את הטענה שלי, האמונה שלי, שאפשר לגייס רופאים טובים ואפשר למצוא תרומות לציוד משובל ומתקדם - אבל מה שבאמת קובע את הרמה של ביה"ח, בסופו של דבר, זה רמת העשייה הסיעודית. אפשר לעשות את הניתוח הכי טוב בעולם, אבל אם לא יהיה מי שיטפל בפצע ושלא יזדהם, החולה ימות."

הרבה תלוי באחיות...

"כן וזה נושא לא סקסי מספיק, כי הוא קשור למגדר, למעמד הסיעוד בהסברה. זו החוליה החלשה. יש המון תוכניות לקידום והכשרת רופאים, ויש גם תוכניות הכשרה בינלאומיות בתחומי סיעוד ספציפיים כמו איידס, חדר ניתוח, חדר לידה וכו'. דווקא סיעוד ברמה הבסיסית לוקה בחסר."

דווקא אחיות נחשבות לדבר מאוד סקסי... "אוקיי", היא צוחקת, אבל ניכר שהנושא כלל לא משעשע אותה.

אני שומעת קצת כעס?

"כן, לגמרי נכון. הסיעוד כפרופסיה עדיין לא הצליח להתבסס על פי ערכו הסגולי."

פרוייקט התילוע

ראיתי תוכנית בטלוויזיה על אושר, בה פרופסור יורם יובל טוען שדווקא אחיות הן מהמגזר היותר מאושר בחברה, בגלל שלעשייה שלהן יש משמעות.

"אני חושבת שזה מקצוע מדהים. כשעבדתי בקיבוץ הייתי מרגישה כל יום שאני מצילה אנשים. לא ממוות, אבל אם בא אלי אדם עם אוזן שתומה שמנטרלת אותו, ועשיתי לו שטיפת אוזן - הוא היה יוצא כאילו קיבל את חייו בחזרה."

"כשעבדתי בקיבוץ הייתי מרגישה כל יום שאני מצילה אנשים. לא ממוות, אבל אם בא אלי אדם עם אוזן שתומה שמנטרלת אותו, ועשיתי לו שטיפת אוזן - הוא היה יוצא כאילו קיבל את חייו בחזרה"

ונחזור לאתיופיה. "מתוך הניסיון שיש לי בעבודה בעולם השלישי, עזבתי שם ברג-שות מאוד מעורבים. מצד אחד, באמת בנינו ביחד כלים שיכולים לחולל שינוי משמעותי, ומצד שני, אני יודעת, שיש סיכוי גדול שהם יניחו את זה בצד ויחכו למושיע הבא. כש-חזרתי משם, התחלתי לפעול למציאת גורם מקצועי ומקור כספי לבניית תוכנית חניכה ארוכת טווח. אני ממשיכה ללוות אותם מר-חוק באימיילים, טלפונים ויוני דואר, שזה כמעט אותו דבר... יש להם אימיילים אבל אספקת החשמל נפסקת לשעות שלמות במשך היום. "כשהייתי שם פגשתי את פרופסור צבי בנ-

טוויץ', ראש המכון לחקר מחלות טרופיות ואיידס באוניברסיטת בן-גוריון. הוא גילה את הקשר שבין תולעי מעיים, שזו תופ-עה מאוד רווחת באתיופיה, לבין מחלות זיהומיות קשות כמו איידס, שחפת, מלריה. הטיפול במחלות האלה הוא יקר, מסובך וארוך, ומאוד קשה להגיע לאוכלוסייה. לעו-מת זאת, טיפול בתולעי מעיים הוא מאוד פשוט, זול ויעיל - אבל רק במידה שהוא מיושם על אוכלוסיית שלמות, כי אחרת יש הדבקה חוזרת. בבתי הספר שבהם ביצענו התערבות היו מאה אחוז נגיעות.

"פרופ' בנטוויץ' מוביל פרויקט גדול של תילוע, כשהשאיפה היא למגר את תופעת התולעים באתיופיה ואולי בכל אפריקה. לצד מתן התרופות לאוכלוסייה, כוללת התוכנית גם שינוי באורח החיים, כמו למשל שימוש נכון בשירותים, נטילת ידיים, רחיצת פי-רות וירקות וכו'. במסגרת זו נסעתי בסתיו ל-10 ימים, כשהמטרה היתה לעקוב אחרי הפיילוטים שכבר מתקיימים, ולהשיק את תוכנית התילוע של אותה העיר - מיקלה - שיש בה 250 אלף איש. הכוונה היא שעד 2012 יוכחדו תולעי המעיים בקרב האוכלו-סיה שם."

אני צוחקת ונזכרת בנבואות שחזות כי העו-לם כולו ייחרב ב-2012... אולי הם התבלבלו ומדובר רק בתולעים, אך לא אדם תכליתי כמו עדי יתעכב על אמונות מופקפות שכא-לו, והיא ממשיכה: "האירוע היה במעמד שגריר ישראל באתיופיה, עודד בן חיים, וש-רים בכירים בממשלת מחוז טיגראי. במעמד הזה גם חנכנו מבני שירותים בבתי הספר בעיר, שתרמה ממשלת ישראל.

"נסענו לראות מה קורה במקומות שבהם הפרוייקט כבר מיושם. היינו באזור שנקרא זואי ושאלנו את האנשים מה הם חשים אחרי קבלת התרופות - כדור אחד פעם בחצי שנה. הם ציינו את העובדה שלראשונה בחייהם לא כואבת להם הבטן, שהם יכולים לקום כל יום לעבודה. בהתחלה הם חשדו שאלו גלולות נגד הריון שהמדינה נתן להם במרמה כדי לצמצם את הילודה..."

המפגש האישי

"בסרי לנקה וגם באתיופיה, כשהייתי מגיעה למחנה, הקשר הכי קל ובלתי אמצעי היה עם הילדים. הייתי מתחילה לשיר 'אל המעיין' והילדים מצטרפים. בהמשך, כשהייתי יורדת מה'טוקטוק' ואחד הילדים היה רואה אותי, הוא היה מתחיל לשיר ואז כמו החלילן מה-מלין כולם היו מגיעים ושרים. בסרי לנקה היה סיפור מדהים על סנקה, ילד בן שמונה שאימצתי. אמא שלו ושתי אחיותיו נספו ואביו היה דייג ונעדר הרבה מהבית."

אימצת?

"גרנו בבית הארחה בעיר קייט ידועה בדרום סרי לנקה, היקדואה, ביחד עם נציגי אירגו-נים אחרים. בערב היינו נפגשים במסעדות וכל אחד מספר מה הוא עשה באותו היום. אחת מאוסטרליה סיפרה לי על ילד שניצל

המשך בעמ' 21

האופציה הירדנית

**מיטבתה עד עקבה - כולל מעבר הגבול - זה עניין של שעה בלבד.
בלילה של יום חמישי הרחובות הומים אדם והעיר הולכת לישון
מאוחר. התחושה של הישראלי המגיע בגפו נוחה בהחלט. לאחר
שהוכרזה כבירת התיירות של העולם הערבי, תגופת הפיתוח
בעקבה היא בממדים בלתי נתפסים. רשמי ביקור קצר אצל השכנים**

נו. עאוודה בטוח שזה לא בתוכנית. ממערב לסראייה, די סמוך לשטחי אילות, כבר החלו עבודות ההקמה של פרוייקט איילה אואזיס. כאן מדובר בהשקעה - קשה, אבל צריך להאמין - של 4.5 מיליארד דולר. בתוכנית: לגונה ענקית באורך 19 ק"מ, מגדלי מגורים, בתי מלון, מרכזי עסקים, מסעדות, מעגנים. משהו ענק. את הפרוייקט מקימה קרן פאן-ערבית שכוללת משקיעים מארצות המפרץ, ירדן, מצרים, סעודיה ועוד.

יחד עם אנשי עסקים וראשי העיר קיבלו המלך ויועציו החלטה אסטרטגית על הפיכת עקבה לעיר התיירות מספר 1 במזרח התיכון ובעולם בכלל. המושל ועוזריו קיבלו מנדט גורף לקבלת כל ההחלטות הנגזרות. שום אופוזיציה או מועצת עיר לעומתית.

הדגל המתנפנף תמיד

כשחולפים בעיר, האווירה, הניקיון, המוניות הירוקות האחידות והמעוטרות ובתי המלון החדשים כבר מספרים את הסיפור החדש של עקבה. העיר מדביקה פערים של דור במהירות מסחררת. באזור התיירות עמלים בגו כפוף עובדים רבים המצויינים במטאטא, יעה ופח ושומרים על ניקיון המדרכות הכבישים והכיכרות. גם קבוצות גינון פועלות בגני העיר בגיזום השקיה ושתייה, ומכניסות את הצבע הירוק אל בין מרבצי הבטון הענקיים של הפרוייקטים. יש עוד לא מעט עבודה בתחום הטיפוח וסגירת בורות ומפגעים שנ-

די קרוב לגבול, מוקם על ידי משפחת חריי-רי המפורסמת מלבנון ובראשו אייבה, הבן של סעד אל-חריירי. ההשקעה פה מתקרבת לכמיליארד וחצי דולר. די במבט חטוף כדי להבין שמדובר באמת בהיקף כמעט דמיוני של השקעה.

בחוף הדרומי עומד להיות מוקם הפרוייקט הגדול ביותר, על שמו של שיח' זאיד, נשיא איחוד האמירויות המנות. עאוודה מספר על סכום של עשרה מיליארד דולר שהולכים להשקיע בפינוי הנמל ובניו השטח: בתי מלון, מגדלי מגורים, אטרקציות תיירותיות, מגדלי משרדים, מרכזי קניות וכל מה שאדם יכול להעלות בדמיונו

כשישבתי באילת במשרדו של סמו (ראו מסגרת בכפולה הבאה), לא התרשמתי מה-ציור. כבר ראיתי בחיי כל מיני תוכניות גרנד-דיוזיות, גם באזורנו, ורובן נשאר על הנייר. לא כאן. צריחים, מגדלים, קימורים ואלפי עובדים (בעיקר ממצרים) מרימים כאן את אחד הפרוייקטים היומרניים ביותר במזרח התיכון, אולי גם ברמה העולמית. דירות נופש בעלות של 2 עד 4 מיליון דולר, שבעה בתי מלון, לגונה של 2.5 ק"מ. סאלם, פקיד הקבלה באקווה מרינה, טוען שיהיה גם קזי-

שעת דמדומים על חוף הים בעקבה. מראה השמש השוקעת בין הרי אילת מדהים ביופיו. אני מביט באורות העיר אילת המתחילים להידלק ממול. זמן להירגע ולעכל את חוויות היום שהחל בבוקר במעבר הגבול ע"ש יצחק רבין. במהלך הביקור אני משפ-שף את העיניים ודי המום למראה המתרחש בעקבה השכנה. זה הולך להיות אלף לילה ולילה ממש. במבט לשמיים נראה כאילו ברז מוזהב התנחל מעל עקבה ושופך דולרים ללא הפסקה וללא הגבלת זמן ומקום. כך ניתן לתאר את מה שמתחולל בעיר שעד היום נחשבה לעיירת הנמל הירדנית הנחשלת ליד בירת התיירות הישראלית. הליגה הערבית הכריזה על עקבה עיר התיירות מספר אחת של העולם הערבי, ופועלת למימוש ההצהרה. הקבלות כבר בשטח, ועוד היד נטויה.

התרגשות קלה אחזה בי כשהתחלתי לצעוד אל מעבר הגבול. בפעם הקודמת, לפני יותר מעשור, לקח כמה שעות לחצות. יום חמישי, 10 בבוקר ואין כמעט נפש חיה. כנראה טוב להגיע למעבר בבוקר המאוחר, אחרי כל הקבוצות והאוטובוסים. תהליך הבדיקה והאישור ארך עשרים דקות בלבד. דמי המ-עבר בישראל הם 94.5 שקלים, החלפת כמה לירות ירדניות ניתנת לביצוע במקום, ביקורת דרכונים - ועוברים. בירדן, סבר פנים יפות, אנגלית, מתקתקים את הכל בזריזות וזהו, אני בחו"ל. מדהים כמה זה פשוט.

עאוודה חיכה לי כבר במכונית הסמסונג שלו, ואנו עומדים לבלות כמה שעות טובות יחד, כדי לראות מה התחדש בעקבה. כביש דו-נתיבי, רחב ידיים וחלק, מוביל אותנו לעיר. עצי הושינגטוניות והדקלים האחד-רים שולטים בעיר, וגם כאן הם מוריקים את מרכז הכביש. המלך הנערץ, עבדאללה, בנו של המלך חוסיין המנוח, מביט מכל פינה ובכל אתר. פוסטרים ענקיים ותמונות בכל גודל מבהירים מי בעל הבית בממלכה. אוהבים אותו כאן ומעריכים אותו מאוד. הצעירים בונים עליו.

בצד הדרך חולפים על פני שכונת מגורים. "כאן גרים בעיקר עובדי הפרוייקטים התיירותיים" מסביר לי עאוודה, בכל בניין ארבע דירות. אני מנסה להשתמש קצת בערבית העילגת שלי אבל זה לא מוביל לשיחה וחוזרים תמיד לאנגלית (הזדמנות לבקש סליחה מהמורה לערבית אליהו צורף). מנסה לבלוע כל מראה בעיניים כשנוסעים לאורך פרוייקט בנייה מגלומני. בכניסה לפרוייקט "סראייה" עוצרים אותנו שומרי הסף. "סקיוריטי", מסביר השומר ונראה שאין טעם ולהתעקש. פרוייקט סראייה שנמצא

נוף הנשקף מבית הקפה במלון מובנפיק דרום. צילומים: חנן רובנס

כרכרות באזור התיירות - עדיין נלחמות על כל תייר שעובר: 'welcome' welcome

חזרה לחוף הדרומי. כאן עומד להיות מוקם הפרוייקט הגדול ביותר, על שמו של שייח' זאיד, נשיא איחוד האמירויות המנוח. הוא כולל הזנת נמל הפוספטים לקירבת הגבול הסעודי. חברת "אלמעאבר" מאבו-דאבי, תאגיד של שש חברות גדולות ענקיות, מובי-לה את הפרוייקט. עאוודה מספר על סכום של עשרה מיליארד דולר שהולכים להשקיע בפניו הנמל ובניו השטח. בתי מלון, מגדלי דלי מגורים, אטרקציות תיירותיות, מגדלי משרדים, מרכזי קניות וכל מה שאדם יכול להעלות בדמיונו.

המשך בעמ' הבא

בדרב-אל-חאג' (דרך החוגגים) ואינה עוברת על החוף אלא בהרים. עקבה, יש לזכור, היא המוצא היחידי של ירדן לים ושלושת הנמלים הם גדולים ועמוסים, וגוזלים שטח חוף נרחב ויקר. נקודת הגבול הסעודי-ירדני שוממת למדי. שתי מכונות חוזרות מעקבה לסעודיה, שני חיילים משועממים בודקים ומשחררים אותם לדרך. הרצון שלי להצטלם ליד הגבול לא מתקבל בברכה והחייל הירדני נוזף בעאוודה. אסור לצלם. האמת היא שגם אין כל כך מה לצלם. אפילו את הדגל הסעודי לא רואים.

לוויס לבנייה, אבל גם זה כנראה בדרך. אנחנו מגיעים לרחבת הדגל הירדני, שחור-לבן-אדום עם כוכב שבע קרניים בצדו. כל צבע מסמל משהו שקשור לנביא מוחמד, והמשולש האדום הוא סמל השושלת ההאשימית, שמאגדת את השבטים הברואים לעם אחד. במרכז הכיכר הענקית ניצב עמוד עצום, ודגל ירדן שנראה למרחוק מתנפנף ברוח. המ-קום מזכיר קצת את כיכר הדאם האלמותית באמסטרדם. רק חסרים הביטניקים.

כאן יש מזח סירות זוכית די שומם בשעה זו. על המדרגות יושבים ארבעה מתבגרים גרמנים, שנהנים מהנוף והשקט. צריך דמיון פרוץ כדי לראות כאן בני נוער וצעירים חסרי מנוח עם גיטרות, סמים ואלכוהול. אולי "תבוא בלילה", אומר לי עאוודה למראה פני המאוכזבים מן השקט. שני שייחים סעודים צעירים יורדים ממרצדס שחורה ומתקרבים אל המזח. לבושים בגלביות לבנות בוהקות וכאפיות אדומות מסורתיות, מלווים במד-ריץ, הם מביטים מערבה לעבר העיר אילת, יורדים לסירת הזוכית שנראית קצת כמו קליפת אגוז ויוצאים לשוט מעל הריף הירדני. הסיירות הירדניות הקטנות אינן מיועדות לוועדי עובדים, אבל קרוב לוודאי שבעתיד גם זה ישתנה.

כמה תיירים שווייצרים יושבים על כסאות פלסטיק ליד הקיוסק היחיד, שותים משקה קל ומתפשטים קצת בניסיון לקלוט שמש. בסמוך מצוי מוזיאון ארכיאולוגי קטן, ובו מוצגים ממצאים מן התקופות הקדומות שנחשפו בעקבה וסביבתה. התעקשתי להיכנס. דמי הכניסה דינר אחד (כ-5 ש"ח). מבקרים במקום כנראה בודדים, אולי עשרות ביום טוב. עיקר העניין שלי היה בתל ח'ליפה שנמצא בשטח ירדן, קרוב לגבול עם ישראל. זהו אתר שנחפר על ידי נלסון גליק בסוף שנות ה-30, ועל פי הממצאים זוהי "עציון גבר" המקראית, מימי הזוהר של המסחר הימי בתקופת שלמה. בשאר חלקי המוזיאון מוצגים כלי חרס, מטבעות ופריטים אחרים שהשאירו כובשים ושליטים בעוברים באזור. יצירות הפאר האמיתיות נמצאות כידוע במוזיאונים הגדולים באירופה ובארצות הברית. מוזיאון פרובינציאלי, קטן אך חביב. לא חובה.

הי דרומה לסעודיה

"ניסע קצת דרומה", מציע עאוודה ביציאה, ואני קצת מתרגש מהקירבה הצפויה לגבול הסעודי. יש כנראה עדיין משהו מרתק בביקור בארץ ערבית, שכבר אינה אויב מאיים. ביציאה דרומה מהעיר לכיוון הגבול הסעודי, כביש דו-נתיבי, שלאורכו טיילת רחבה, נוף ים מרגיע ואילת הרחק באופק. בין הנמלים יש חופי רחצה פתוחים ומסודרים, עם סככות צל ומעט מתרחצים. עאוודה טוען שלא יבנו כאן בתי מלון על החוף. ימים יגידו. תנועת מכוניות דלילה. למשאיות אסור לעבור כאן. יש להן כביש גישה עוקף היישר לנמלי הפוספטים, המכולות והנפט. גם תנועת המאמינים היורדים למכה היא

"לא בליגה שלנו"

שבתאי שי, מנכ"ל התאחדות המלונות באילת, מבהיר כי נדרשת מעורבות ממשלתית כדי שהעיר תישאר תחרותית מול עקבה

"מה שקורה בעקבה זה בכלל לא בליגה שלנו", מבהיר שבתאי שי, מנכ"ל התאחדות המלונות באילת, שמילא בעבר תפקיד בכיר במשרד התיירות. "אנחנו, המלונאים, יודעים לנהל ולשווק את המלונות ואת אילת. עם מה שיש לנו אנחנו עושים את הטוב ביותר. שמנו על שולחן העירייה והצגנו בפני שרי הממשלה שבאים לבקר כאן לא מעט, את הדאגה הגדולה. קשה להתחרות בחבילת ההטבות שמציע הממשל הירדני למשקיעים.

"לשינוי המצב נדרשת מעורבות ממשלתית החלטית ואמיצה. זו הרמה הלאומית. במקום זה, אנחנו מקבלים השכם והערב איומים על ביטול מעט ההטבות שעדיין קיימות באילת. נושא שדה התעופה תקוע, תוכנית העברת הנמל נראית רחוקה, תשתיות התיירות זקוקות למתיחת פנים והאטרקטיביות של אילת למשקיעים זרים הולכת ופוחתת.

"אם נמשיך להביט במתרחש בעקבה בחיבוק ידיים ונחשוב שאין לזה קשר אלינו, נמצא עצמנו עם מלונות ריקים ונתחיל לחפש אשמים במחדל כמו בסוגיית המים בישראל. מבחינה זו אנו חיים קצת בגן עדן של שוטים ומוטב להתעורר שעה אחת קודם.

מה עם רעיונות לשיתוף פעולה תיירותי בין עקבה ואילת, ברושור משותף של המפרץ?
"זה רעיון שמתגלגל כבר שנים רבות. פוליטיקאים ושירי תיירות שמחלפים בקצב מהיר אוהבים לדבר עליו. זה נשמע להם טוב. בפועל לא קורה דבר וכנראה שגם לא יקרה בטווח הנראה לעין. אינני חושב שהירדנים מעוניינים בכך. יש רעיונות, יש תוכניות שמאכלסות את המדפים, אבל תכלית וביצוע נראים לי רחוקים מאוד ממימוש. אני מקווה שהממשלה תבין כבר היום את גודל השעה ואת האיומים הממשיים על ענף התיירות באילת, כדי שנוכל להיערך לבאות בתבונה - בכוחות משותפים."

להפסיק את הפרנויה

"לא יתכן שכל ישראלי יוכל לעבור את הגבול בלי קושי - והירדנים לא", זועם סמו סמוראי, מנהל היחידה לשיתוף פעולה אזורי מטעם עיריית אילת. "על העניין הזה יקום או ייפול סביב השת"פ בין שתי המדינות"

סמו סמוראי הוא הממונה על מערכת הקשרים המסועפת והחשובה בין עקבה לאילת. הוא הגיע לעיר אחרי שירות צבאי במודיעין וכיליד העיר סמורה שבעיראק (מקור שם המשפחה המיוחד) הוא שולט בערבית. 11 שנים עבד במכרות תמנע, ובשנות ה-80 עבר לשמש כמזכיר העיר אילת.

בתקופה זו ישראל החזירה את סיני וטאבה. סמו ליווה את הקמתה של הקונסוליה המצרית בעיר. במשך השנים שימש כתובת מגשר ומסייעת - בעיקר בכל הקשור להסתברות של מטיילים ישראלים, באירועים ביטחוניים ותאונות. לדבריו, הגבול עם מצרים פרוץ, אבל באופן כללי אינו מסוכן - וזאת בזכות מערכת ההבנות שנוצרה. גם הגבול עם ירדן ארוך וקשה להגנה יחסית. "קיים שיתוף פעולה עמוק בין הממסד הביטחוני והאזרחי הירדני לבינינו", אומר סמו.

במה מתבטא שיתוף הפעולה ובמה הוא מועיל?
"לולא התיאום בין שתי המדינות, היינו נדרשים להיערכות צבאית כבדה בהרבה. כל קשר של ישראלים עם ירדנים מביא לדיאלוג שממתן את הדעות הקיצוניות ומוריד את מפלס החדשנות, השנאה וההסתה משני הצדדים. אני רואה את הערך של הקשרים עבור מדינת ישראל בכל המישורים - בתיירות, באיכות הסביבה ובביטחון, ברפואה, בשמירת ניקיון מפרץ אילת ועוד.

"יש הסכמות בתחום כיבוי, חילוץ ופעולות הצלה. כשהיה פיגוע בסני התקשר מנהל שירותי ההצלה בעקבה והציע את עזרתו. לאחרונה התקיים תרגיל משותף למניעת זיהום ים, שדימה מיכלית נפט מתבקעת וטיפול משותף במניעת נזק לחופים. מזיקים, יתושים, זבובים, שיטפונות - כל אלה לא מכירים בגבול הבינלאומי. אני בסך הכל אופטימי ומעודד מפעילות הולכת ומתגברת של שיתוף פעולה וועדות משותפות".

מה קורה בעקבה בתחום הפיתוח התיירותי?

צילום: חנן רובנס

"שיתוף פעולה עמוק עם הירדנים". סמוראי

"קורה שם דבר גדול. מעל ומעבר ליכולת שלנו לתפוס את ההיקף כרגע. הליגה הערבית הכריזה על עקבה כעל בירת התיירות הערבית. זה החל ביוזמה ירדנית של אנשי עסקים שפנו למלך והציגו בפניו תוכניות ורעיונות לפיתוח מפרץ עקבה. המלך, שהביא משב רוח חדש לממלכה, התחבר בכל המובנים לעניין ומוביל מהלך אסטרטגי אדיר, שיביא את עקבה למעמד של אחת מערי הקיט המבוקשות והיפות בעולם.

"לשם כך גויסו כל הקשרים הכלכליים והיכולות האדירות של העולם הערבי, בשותפויות עם חברות ענק אירופאיות בתחומי התכנון וניהול התיירות. התוצאות בשטח אומרות יותר מכל לאן זה מתקדם. המשקיעים עומדים בתור כי בעקבה מקבלים חליפת הטבות חלומית. רשתות בינלאומיות ואנשי עסקים מכל ארצות ערב משקיעים בעקבה כי התנאים שנוצרו שם הם גן עדן - לא בגלל העיניים היפות של המלך או המושל. הוסף לכך בניית בית חולים, אוניברסיטה, מבנה מינהל מרכזי שמאגד את כל משרדי הממשלה, בתי ספר, פינוי מחנה פליטים לשכונה חדשה - והרי לך עקבה של שנת 2015".

העננה הגדולה שמעיבה על מערכת היחסים ושיתוף הפעולה עם ירדן היא הבריוקרטיה הישראלית שצוואר הבקבוק שלה הוא משרד הפנים וגורמי הביטחון. כשסמו מדבר על כך, קשה לעצור אותו. הוא מלא בכעס ותסכול על ממשלת ישראל, שריה ופקידיה, שלא מצליחים להביץ את חשיבות ההדדית ביחסים, ככל שהדבר נוגע למתן אישורי כניסה לישראל. "לא יתכן שאני וכל ישראל נאלצים לעבור בלא שום קושי או עיכוב לירדן ולקבל ויזה לחודש ימים, כולל חיוך 'ברוכים הבאים' - והירדנים לא. יש מערכת ישראלית של פקידי מדינה, כבדה מסורבלת ומגושמת, שחוסמת ומוציאה את כל החשק והאפשרויות של ירדנים לעבור לישראל".

סמו שולף תיק מלא תכתובות ומסביר לי: "יש רשימה של 120 אנשים חשובים שעברו סינון אצל הירדנים - המושל ואשתו, מנהל שדה התעופה, מנהלי בנקים, מנהלי לשכות מסחר, אנשי עסקים - והם לא מקבלים ויזה. דורשים מהם לבוא לישראל ל-48 שעות סרק, כדי לבקש את הוויזה, ומערימים קשיים.

"מי כמוני מבין את הצורך הביטחוני, אבל כאן נראה ששופכים את התינוק עם המים. הנושא הזה הוא לב לבו של העניין היום, וסביבו יקום או ייפול שיתוף הפעולה בין שתי המדינות. אני קורא לנשיא המדינה ולראש הממשלה לפתור את הבעיה הבריוקרטית הזו, ולהפסיק עם הפרנויה".

חנן רובנס

בשטח כבר רואים פעילות: שכונת עובדי הנמל נמחקה, נבנית שכונה חדשה ממזרח לכביש עבור מנהלים ועובדים בפרוייקט. הרבה כלים כבדים כבר חופרים ומיישרים. הסיום צפוי להיות בסוף שנת 2013, והם מבטיחים לעמוד בזמנים.

קו החוף של עקבה השתרע בעבר על פני 15 ק"מ בלבד. בעיסקת חילופי שטחים ב-1965, קיבלו הירדנים מהסעודים 12 ק"מ נוספים של חוף, ותמורתו נתנו שטח מדברי בן 5,000 קמ"ר מדרום מזרח לעקבה. ליצני הממלכה מספרים שעם המזל הביש של הירדנים מצאו הסעודים בשטח שקיבלו נפט בכמות מסחרית. אבל כנראה שזו רק בדיחה.

קפה ועוגה ב"מובנפיק"

בדרך חזרה מהגבול הסעודי, אי אפשר לפסס את המתחם הענק של בתי מלון היושבים על חוף הים, ומזכירים מאוד את מלונות סיני. בנייה נמוכה וצבעי אדמה. זה פרוייקט "טלא ביי", מסביר עאוודה. השכונות שנבנות ממזרח לכביש הן של דירות נופש שצופות לים. כל דירה עולה למעלה מ-200 אלף דינרים (כמיליון ש"ח). הרוכשים הם עשירי ירדן והעולם הערבי, שמריחים את הפוטנציאל ומשקיעים כסף רב. בתי מלון שכבר פועלים הם של חברות הענק הבינלאומיות רדיסון סאס, מובנפיק ומרינה. כנראה שגם הילטון בדרך.

"יא זלמה", אני מגוון את האנגלית בקצת ערבית, "נישרב קהווה הונאכ?" ומתמוגג מנחת שהמלווה שלי אפילו מבין אותי ומצטרף אלי לקפה. הכניסה למתחם מלון הנופש מובנפיק מזכירה את הסטנדרטים של מחנה מטכ"ל בקרייה: בדיקה מדוקדקת של הרכב מכל צדדיו, דרכון, תיק. הירדנים, יש לומר, לא לוקחים שום סיכון, וה"סקוריטי" בכל פינה. נכנסנו עם מכונית הסמסונג הכחולה תחת פרגולת העץ היפה שמיועדת למכוניות הפאר של הנופשים. המלון הזה מדהים. פשוט מקום מהמם ביופיו, בצבע הארגמן המיוחד, בנוף המדהים הנשקף ממנו (אילת והרייה), וכל התענוג כיום הוא "רק" 750 ש"ח ללילה לזוג, כולל ארוחת בוקר. רעיון טוב לסוף שבוע רגוע ומפנק אצל השכנים. עאוודה היה במבוכה. לא מורגל במקומות כאלו. מביט כמוני על נברשות הנחושת הענקיות, חלונות הענק אל הים, הריהוט המיוחד, הניקיון והפאר. הרגעתי אותו: "העורך ישלם". הקפה ההפוך היה מושלם. 8 מפיות, ארבע כפיות 2 מזלגות, כלי סוכר מעוצב והעיקר, נוף חלומי נשקף מהלובי ומשקיף על כל מתחם הבריכות המזרקות, דמויות החילון, הגנים והמפלים. העוגות היו מעוררות. עאוודה בחר משהו עם הרבה שכבות שוקולד, ואני בכיוון הגבינה עם כל מיני תוספות מענגות חך. ישבנו שעה קלה, נהנים מהנוף, ממזג אוויר נפלא ורוח ים. עאוודה בשנות ה-40 לחייו, שיער שחור כהה ושפם קטן, נשוי ואב לשלוש בנות קטנות. הוא נולד בכפר טייבאת שבאזור פטרה. הוא

צילומים: חנן רובנס תיירים מגרמניה ליד הקיוסק היחיד ברחבת הדגל. ברקע: אילת

ירדן", מחייך עאוודה. יש גם בתים זולים יותר במחיר של 100 עד 300 אלף ש"ח. מר-כזי קניות גדולים, בינוניים וגם קטנים יותר כבר קיימים בעקבה, ועוד כמה גדולים ומודרניים נמצאים בהקמה. המחירים גבוהים יותר מאשר בעיר, אבל עדיין כ-20% פחות מהמחירים שלנו. אחד הקניונים אפילו מופעל על ידי הקבלן נופי מאילת, השוכר אותו מהבעלים הירדני.

עאוודה מספר כי הממשל בעקבה עושה מאמץ רב להכשיר את האוכלוסייה המקומית להשתלב בתנופת ההתפתחות ולהעניק שירותים ברמה גבוהה. נבנים בתי ספר חדשים ונעשים שיפורים רבים בתחום הקהילתי. בעקבה יש כיום כ-90,000 תושבים. על פי התוכנית הממלכתית, עד שנת 2020 תמנה אוכלוסיית העיר כרבע מיליון.

אנחנו מתקרבים לשכונת כראמה הבולטת למרחוק. זוהי השכונה החדשה שנבנתה ביוזמה ממשלתית ממלכתית, במטרה להעביר אליה את אוכלוסי שכונת ג'לאלה שתפונה. המלך, אומר לי עאוודה, מאוד מעורב בכל מה שקורה בעקבה. כראמה כוללת בתים בסגנון פטיו ובתי מגורים בני 3 קומות. היא נראית כמתחם סגור מאוד, קצת כמו בית כלא גדול, אבל חדש. יש כבר גרפיטי על הקירות וחלק מהבתים נראה מאוכלס. עאוודה מספר שיש שמועה שכראמה נמכרה בחלקה לפועלי הנמל שפוננו מבתיהם: עבור תושבי ג'לאלה תיבנה שכונה מרוחקת יותר. כאן אולי נראה לראשונה פיתרון הולם למצוקת הפליטים.

עקבה החדשה

ביציאה צפונה מהעיר חולפים על פני מבנה גדול, בהקמה, בית החולים הצבאי המלכותי. בית חולים חדש נוסף של התנועה האסלאמית כבר כמעט הושלם. לא רחוק משם מסיימים את הקמתה של האוניברסיטה החדשה של עקבה, השנייה בגודלה בממלכה, אחרי זו של עמאן. קרוב יותר לשדה התעופה משתרע אזור

המשך בעמ' 20

הפליטים בעיר. אם לא הייתי מבקש כנראה לא היה מכניס אותי הנה. על פי התוכניות, שכונת ג'לאלה תימחק, תושביה יועברו צפונה לשכונה חדשה ובמקומה יקומו מגדלי מגורים מודרניים.

שלושה תקליטונים מקומיים מפציצים את הכיכר בלהיטיהם של מיטב זמרי ערב. מוכרי פול מציעים מרכולתם, נשים וגברים יושבים קרוב למזח ומעשנים נרגילה... התגברתי על המצוקה הרגעית של ישראלי בלב האוכלוסייה הירדנית, ואפילו שיחקתי קצת בכדור עם ילד קטן שחיפש פרטור

צמוד לג'לאלה יושבת שכונת וילות יפה-פיה, ובסביבותיה והמשכה ניכרת תנופת בנייה של בתים חדשים שמזכירים קצת את השחמון. המחירים הם ממיליון ש"ח ומעלה. אני מתעניין אם אפשר כישראלי לרכוש כאן בית ומקבל תשובה שלילית. "אם אתה רוצה, אתה יכול לעשות את זה דרכי, כתושב

עאוודה, נהג המונית, על רקע מפרץ טלא ביי ומלון מובנפיק

עובד כשכיר ומשתכר כ-2,400 ש"ח בחודש, מתוכם כ-800 ש"ח לשכר דירה חודשי ועוד כ-500 ש"ח לחשמל, מים, מסים וכו'. האישה מטפלת בבית בילדים, והכסף לא מספיק. מזל שיש קצת טיפים שעוזרים לגמור את החודש. לפני עשר שנים עבד קצת באילת בבניין ואהב את העיר. היום הוא לא בטוח שיוכל לקבל ויזה לבקר. הוא משתוקק לעבור ולראות, וכמו ירדנים רבים אחרים נאלץ - לוותר בשל הקושי לקבל אשרת כניסה.

הקפה במובנפיק מעולה. 20 דינר (100 ש"ח) כולל העוגות והשירות. המלצר, ג'ורג', יליד קניה, גוייס לעבודה על ידי חברת כוח אדם והוצב למלון שפועל בסך הכל חודשיים. הוא מחייך ונעים ומספר כי המשכורת טובה, מגורים נוחים בשכונת עובדים חדשה והכל-כלה חנינם. עובדי המלון כאן הם פסיפס של 17 לאומים. פקידת הקבלה מבורמה, פקידת הקבלה ממצרים, מלצריות מהפיליפינים, קניה, סין ואפילו עובד אחד מישראל, על פי דברי ג'ורג' הקנייתי. המלון לא בתפוסה מלאה באוקטובר ונובמבר, וגם לא כל חדריו הושלמו. בקיץ כבר יודעים לומר במחלקת ההזמנות שהמלון יהיה מלא בתיירים אירו-פאים ובעלי אמצעים מארצות המפרץ.

דור תש"ח

ממלון הפאר אנחנו מבצעים מעבר לא פשוט, היישר לשכונת/מחנה הפליטים ג'לאלה במזרח העיר. המקום מזכיר לי את רפיח של שנות ה-70 שבה ביליתי חלק מהשירות הצבאי. דלות ועוני, פחונים ובקתות בוך. בכל חושה פותחים איזה בסטה. תחת כל עץ רענן מציבים שמיכה או שולחן ומרוכרים הכל. בעיקר ירקות ופירות, ממתקים, בגדים, מוצרי קיום בסיסי. מלוכלך, ביוב זורם, מכוניות יושבות אחת על השנייה וצור פרות, ילדים זבי חוטם בועטים בכדור אדום בלי אוויר ובנות עטויות שחורים עומדות ומצחקות בצד. כמה גדיים תלויים על אנקול מופשטי עור אך עם ראש מחובר ומביט. מצמרר משהו. אמנם קיבלתי קצת "הרגשת בית" אבל רמזתי לעאוודה ש... מיצינו.

עאוודה מדבר קצת על הפלסטינים ועל הירדנים, וניכר בו שאינו שמח לראות את מחנה

כשגרים ביחד

חמישה נערים מעין מאהל וחמישה מ"מעלה שחרות" נסעו לקצה השני של כדור הארץ כדי להתוודע זה לזה, להתגבש, לבלות ולקבל אנרגיות להמשכו של פרוייקט "נתיבים משותפים". אפרת וסאפה מסכמות שבועיים וחצי של דו-קיום בניו-המפשייר

"נתיבים משותפים", למי שלא יודע, הוא פרוייקט משותף לתיכון שלנו ולבית הספר בעין מאהל - יישוב ליד נצרת. זאת השנה השנייה שבה יוצאת לארה"ב משלחת של חמישה תלמידים מ"מעלה שחרות" וחמישה תלמידים מעין מאהל, דרך עמותה שנקראת Friends Forever.

לאחר ראינות התאמה נבחרו אצלנו התלמידיים שני קגן, אוהד שרי, דרור גינת, יניב פרי ואפרת מנחם. המשלחת המשותפת כללה חמש בנות וחמישה בנים עם מלווה מכל אזור: מעין מאהל ג'מיל חביב-אללה (מנהל בית הספר) ומהערכה נועה מזור מקטורה.

Friends Forever הוא ארגון שמפגיש בין נוער ממקומות של סכסוכים (בעיקר מצ' פון אירלנד - פרוטסטנטים וקתולים) מביא אותם לארה"ב ושם הם חיים ביחד באותו הבית, עוברים את כל הפעילויות ביחד וביעקר לומדים להכיר אחד את השני.

"מטרת העמותה היא להוציא את הנוער למקום קום נייטרלי, להפגיש אותו עם הצד השני, ולתת לו את התנאים שבהם יוכל באמת להפוך לחברים", מספרת אפרת מנחם (תלמידת י"א מסמר). "הקשר עם נתיבים משותפים נוצר בעקבות פגישה בין מורה מעין מאהל, ראיד, לבין חברה בעמותה, בארה"ב.

"טסנו לשבועיים וחצי לניו-המפשייר ושם חיינו בביתם של בני זוג מדהימים בשם ג'וסלין ורנדי. הם גרמו לנו להרגיש בבית במאה אחוזים - פינקו אותנו ודאגו לנו. חיינו איתם כמו משפחה אחת גדולה. גרנו בפורסמיט אבל טיילנו בכל המדינה ובילינו הרבה בבוסטון.

"סטיב הוא מנכ"ל העמותה ואחראי על תיאום הפעילות והמפגשים. בזמן שאנחנו שהינו שם, היו עוד שלוש קבוצות מצפון אירלנד שגרו בבתיים אחרים, אבל בכל זאת נפגשנו כמה פעמים. לכל קבוצה יש גם מלווה וזה מטעם העמותה, שהיא הנהגת המדריכה והאחראית על הארגון. למדריכה שלנו קראו ליזה ומהר מאוד היא הפכה להיות חלק חשוב מהקבוצה שלנו. לפי הגישה של FF, הלו"ז הוא סודי, וכל יום גילינו רק בערב מה יקרה מחר. הם מאמינים בשיטה הזו כי הם חושבים שאנחנו צריכים להתרכז בכל יום כשלעצמו ולא לחשוב כל הזמן על מה יקרה מחר. גישה זאת סיפקה הרבה הפתעות, ולפחות אני מאוד נהנית מזה."

סאפה חביב-אללה, חברת המשלחת מעין

מאהל: "האנשים שפגשתי היו שונים קצת. לא הייתי חושבת שביום מחיי אפגש באנשים כאלה, והיה נעים להכיר אותם... הם פשוטים וקרובים ללב, וגם כאשר ישבנו עם האנשים שתרמו לנו, ראינו כמה שהכסף דבר טפל בשבילם ואיך הם עוזרים לאנשים מלבם וכמה הם נהנים. הדבר היפה הוא שכאשר הם נותנים - הם רק מחכים למילת תודה ובשבילם זה מספיק.

"הפעילות לא היתה רק בין ערבים ליהודים, אלא הרחיבה את המסגרת והוסיפה אנשים ממדינה אחרת. זה היה חשוב ויפה. היינו מדרברים בשיחות משותפות, וכל אחד למד דבר חדש על השני. זאת היתה הזדמנות להביע את עצמנו בדרך שונה ולעבוד בשיתוף פעולה"

סאפה: "אני מאמינה שמה שעשה את המרחק בין ערבים ליהודים הוא הפוליטיקה והחוקים: אני שואה בינינו - כי אנחנו בעצם לא מכירים אחד את השני". אפרת: "הכי אהבנו לבשל ולרקוד ביחד. הכנו ארוחות ערב של אוכל ערבי ויהודי. זה אחד הדברים שעזרו לגבש אותנו: כולם ביחד במטבח זאת אווירה טובה"

ספרו מה עשיתם ביום-יום, מה הפעילויות שעברתם, את מי פגשתם?

אפרת: "היינו קמים, אוכלים ארוחת בוקר, מתארגנים ועולים לרכב הגדול והכחול שלנו. עברנו מפעילות לפעילות ובערב עייפים אך מרוצים חזרנו הביתה. נסענו לבקר בבית ספר וראינו את ההבדלים בין שלנו לשלהם - בעיקר הגודל. ביקרנו בבית כנסת, במסגד ובכנסייה, זו הפעם ראשונה שאני נמצאת בתפילות מלאות של מקומות אלה. היה לי מאוד מעניין. ביקרנו במפעל ליצור מאכלים של המזרח התיכון, וקיבלנו ארגז שלם של טעימות. נפגשנו עם השנת שירות' האמריקאית, city year, ביקרנו במועדוני נוער בסוג של שכונות מצוקה. פגשנו ילדים אמריקאים. רקדנו עם מבוגרים ונוער עם נכויות. ביקרנו במוזיאון המדע וב-MIT וכל זה רק חלק מהפעילויות.

"ליל כל הקדושים" חל במהלך הביקור, ולכן אכלנו המון ממתקים ובילינו בכמה מסיבות לחג זה. היינו בכמה מועדוני רוטרי, שמטרתם לעזור לקהילה בכל מיני דרכים. בעצם, בזכות המועדונים האלה טסנו לארה"ב: הם תרמו לנו את רוב הכסף. במועדוני רוטרי יש בנו ודיברנו עם אנשים, ובנוסף - כל פעם

זוג - ערבי ויהודי - נאם". "פגשנו בקבוצות אחרות, כמו הקבוצה האירית וראינו אילו מנהגים שונים יש להם. הקבוצה שלנו היתה מיוחדת בכל דבר, למרות הדעות השונות שיש לנו. התאקלמנו ביחד והיינו כחברים, ואפילו אחים, כי חיינו בבית אחד. היינו כמשפחה אמיתית, כי לכולנו יש אותה מטרה שבשבילה נסענו לארה"ב"

מה היה היום שבו הכי נהנית? סאפה: "היה מדהים במסיבת האלווין אצל הילדים הנכים שרקדנו איתם. ראיתי כמה שמחה גרמו להם. לא התנהגנו איתם בצורה מיוחדת, אלא כחברים. היה לכל אחד מאיתנו מישור שמייוחד לו, לא משנה איזה נכות יש לו. היינו ביחד וניצלנו כל דקה. כאשר הסתיימה המסיבה, לא רציתי לחזור כי באמת נהנית".

אפרת: "קשה לומר מה היה הכי כיף. עשיתי כל כך הרבה דברים ונפגשתי עם כל כך הרבה אנשים. אחד הערבים שהיה מאוד כיף הוא הגאלה, הערב שבו כל הקשורים לפרוייקט - תורמים, חברי FF, הנוער והמארחים - נפגשים ביחד. כל קבוצה, אנחנו והאירלנדיים, הכינה הופעה, ובערב זה הצגנו אותה לפני כולם. דבר נוסף שהיה מהנה ביותר: ביום האחרון עשו לנו הפתעה ולקחו אותנו לטוס במטוס קטן מעל שמי ניו-המפשייר. זה היה מפחיד מאוד, אבל חוויה שלא אשכח."

האם אתן מרגישות שהתגבשתם? מה הכי אהבתם לעשות ביחד?

אפרת: "דבר ראשון חלקנו היכרנו לפני המפגש, בפעילויות של נתיבים משותפים. אני הייתי אצל אחת מהבנות כבר שלוש פעמים בבית. לפני הטיסה היתה לנו פגישה הכנה בעין מאהל. התגבשנו מאוד במהלך השבועיים האלה. כל הזמן היינו ביחד, חיינו ביחד."

סאפה: "העניין בנסיעה הוא לא ארה"ב, אלא להיות עם אנשים שיכולים להבין אותנו וגם שנהיה ביחד רחוקים מפוליטיקה וחוקים. אני מאמינה שמה שעשה את המרחק בין ערבים ליהודים הוא החוקים: אין שואה בינינו - כי

עכשיו כולם ביחד. חברי המשלחת והמלווים

רוחנים אחד. גם מהשהייה כל הזמן עם אותם אנשים 24 שעות ביממה, לפעמים אתה קצת מתחרפן. יש גם אינטנסיביות מאוד גדולה בפעילויות וחייבים כל הזמן להישאר מרוכזים ונחמדים לאנשים שפוגשים”.

מה הולך לקרות בעתיד?

אפרת: “אנחנו מחוייבים לפחות לעוד שמונה מפגשים. במפגשים האלה אני חושבת שגם ניגע קצת יותר בפוליטיקה. לדעתי אני חנו צריכים קצת להרחיב את המעגל ולספר על מה שאנחנו עושים בעוד מקומות בארץ. בערך בעוד חודש נתחיל חלק נוסף בפרייקט, ובו נעשה שיחות טלפון שבועיות. התחלקנו לזוגות ולכל זוג כזה יש גם מנחה מארה”ב. בכל פעם נדבר על שאלות אחרות - פוליטיות, חברתיות, אישיות ועוד. בסופו של דבר הכי חשוב שנישאר בקשר”.

האם הנסיעה באמת הועילה לפעילות של “נתיבים” והאם צריך להמשיך בה?

סאפה: “הביקור נתן לנו עידוד גדול והעלה את הערכתנו העצמית - שאנחנו יכולים לעשות את זה, למרות שהדרך להגשים את השלום היא לא קלה. אנחנו יכולים להמשיך אותה ביחד עד הסוף ואז נגשים את החלום”. אפרת: “הנסיעה הועילה, ללא ספק. זה חלק חשוב בעניין, חוויה מדהימה, שלוקחת 10 נערים ומגבשת אותם, אבל המטרה היא שאחר כך נעזור להוביל את הפרוייקט. אחרי שחינו ביחד ועברנו את הנסיעה הזאת, אני חושבת שאנחנו יכולים להבין אחד את השני יותר טוב ולדעת איך לעבוד ביחד”.

שרית וסוקובניק

מימין לשמאל: שני קגן, סאפה חביב-אללה, אפרת מנחם, ראנה חביב-אללה ויסמין חוויאת

פשר ללמוד מזה הרבה אחד על השני”.

מה היו הקשיים?

אפרת: “הקושי העיקרי הוא השפה. אנחנו לא מבינים ערבית, וברגע שמתחילים לדבר בשפה הזאת - זה ישר מוציא את היהודים מחוץ לתמונה. חבל שאנחנו לא יודעים קצת יותר ערבית. זה מאוד קשה להקשיב לשיחה בלי להבין אותה בכלל. עין מאהל מדברים בשלוש שפות: ערבית, עברית ואנגלית, ודי-לגנו כל הזמן משפה לשפה. אפילו לי קרה שדיברתי בעברית עם אמריקאים. “דבר נוסף שקשה זה שש בנות על חדר שני

אנחנו בעצם לא מכירים אחד את השני כמו שצריך. כאשר חיינו ביחד היכרנו וידענו שאנחנו רוצים לחיות ביחד, אז נסיעות כאלה - בטח שצריך להמשיך בהן”.

אפרת: “הכי אהבנו לבשל ולרקוד ביחד. הכנו ארוחות ערב של אוכל ערבי ויהודי. אני חושבת שזה אחד הדברים שעזרו לגבש אותנו: כולם ביחד במטבח זאת אווירה טובה. הכנו דיסקים של מוזיקה ישראלית וערבית מעורבת, ומאוד אהבנו לשמוע אותם, וכי-שמתאים - גם לרקוד. אני חושבת שמוזיקה ובישול זה דבר שמחבר אנשים בכללי, ושאי-

חבל על הזמן

בתום שנה של דשדוש, נפתרה בעיית האיטיות באתר המועצה

האיטיות המתסכלת של אתר המועצה, שדו-רשה שניות ארוכות לטעינת כל דף - הובסה. לפני כשנה עלה האתר המשודרג לאוויר, ובו מידע רב ומתרחב על המתרחש באזור רנו. אליה וקוץ בה: שפע המידע דרש סבי-לנות רבה בעת העלאתו. מחלת הילדות הזו הוציאה הרבה מן החשק לדפדף באתר ולמ-רבה השמחה עכשיו כל זה מאחורינו.

למה זה לקח כל כך הרבה זמן?

חנן רובנס, מנהל האתר: “סיבות טכניות בעיקר. לא אותם אנשים שבנו אותו, הם אלה שטיפלו בו. זה דרש את הזמן שלו”.

מה הם העמודים הכי פופולריים?

“דרושים, אלבומי תמונות, קו 20, תרבות ומחלקות המועצה”.

האתר מתעדכן על בסיס יומי וכולל תתי-אתרים רבים. מידת הרלוונטיות שלהם תלויה גם ברצונם של תושבי האזור לסייע בהעלאת חומרים. המעוניינים מוזמנים ליי-צור קשר (דרך האתר, כמובן).

יניב גולן

לפתרון בעייתם של אלה שאינם גרים באזור ואינם יכולים להגיע בדיוק בזמנים שהוקצו. אפשרות אחת עשויה להיות שימוש בטכנו-לוגיה הקודמת לחלק מהכרטיסים. לחלופין יכול אחד המוסמכים לצילום לטוס למר-כז ליומיים, בהם ניתן יהיה לבוא אליהם. באילות מוכנים לשלם את הטיסה, וזה עדיין יחסך כמה מאות שקלים לצורך העניין. רעיונות נוספים יתקבלו בכרכה...

ואם יש השואלים עצמם, מה העניין הגדול? ובכן, עבורנו זה עניין גדול. כי אלו הילדים שלנו, שאנחנו כל כך רוצים לראות כמה שיותר. ונכון שזו היתה בחירה שלנו לגור כל כך רחוק ונכון שידענו שזה יהיה כרוך בקושי. אבל למה להקשות עוד, במקומות הכל כך פשוטים האלה? בעולם טכנולוגי שמאפשר לריחוק גיאוגרפי להצטמצם, למה לבחור להגדילו דווקא?

חברי ובני אילות

מנסים לעזור (תגובה)

המועצה האזורית קיבלה את פנייתה של המזכירה הטכנית מקיבוץ אילות לפני מספר שבועות ודאגה לשדרוג הנוסף של המער-כת. בימים אלו, בתיאום איתה, אנו מבצעים את הניסיון הראשוני. נמשיך לעמוד לרשות התושבים ולתת מענה במידת האפשר.

יהודית בירנצויג, מזכיר המועצה

המשך מעמ' 3

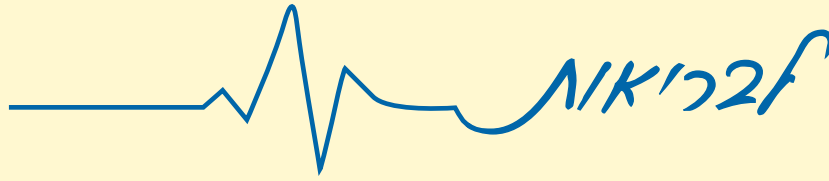
בכל זמן פנוי שיש, עדיין תהיה להם את הנו-חות הזו של לבוא קצת הביתה.

השנה שודרג ציוד ההנפקה ולהתאימו לעו-לם המודרני. שינוי זה דורש מכל תושב הז-קוק לכרטיס להגיע ל"נקודת השדרוג" ולא משנה מאיפה ובאיזה כלי רכב: אוטובוס, רכב, מטוס, אופניים, ברגל ואולי אף גמל... כן, הוא דורש גם מהחיל העיף, שמגיע ביום שישי, לעלות על עוד אוטובוס הלוך חזור, עניין של שעתיים נוספות בשביל תמו-נה קטנה אחת (כשיש לו שש בארנק), או אם החליט לפרגן לעצמו אוטו - אז רק עניין של שעה פלוס מאה שקל הוצאות נסיעה.

כמה אירוני שבעולם טכנולוגי שבו הכל נגיש דרך האינטרנט, הכל ניתן לסריקה, תמונות עוברות ברשת בקלות וניתנות לה-תאמה מרבית, דווקא בעולם כזה קמה טכנו-לוגיה "מתקדמת" כזו. כל כך מתקדמת שני-תן ליישמה רק במצלמה מסויימת המגיעה עם אדם מוסמך מסויים בזמן מסויים. אגב, הכרטיס החדש מאוד דומה לקודמו ועושה בדיוק אותו דבר שעשה הכרטיס המתחשב שהיה לנו בטכנולוגיה הנושנה ההיא.

הטכנולוגיה, יש להזכיר, באה לשרת את האדם - ולא ההיפך...

ייאמר לזכות כי "השדרוג" נדד בישוים לנחות תושבי המקום וחסך אלפי ק"מ על פני כביש הערבה. מתבקשת עתה יצירתיות

לכל תושבי חבל אילות !

להזכירכם :

בבית המרקחת של הקופה יוכלו לקבל תרופות רק מי שחתום על הרשאה ל"מסלול מהיר".
תושבים שאינם חברי קיבוץ וטרם הסדירו את ההרשאה, יפה יעשו, אם יטפלו בנושא החיוב.
טפסים למסלול המהיר ניתן לקבל במרפאה ובמזכירות הישובים.
** בכל ביקור במרפאה צריך להצטייד בכרטיס מגנטי של קופת חולים.

מרפאה כירורגית נפתחה במרפאה האזורית בימי שני אחת לחודש.

המרפאה מטפלת במגוון הבעיות הכירורגיות וכוללת בתוכה גם מרפאת שד.
הרופא המטפל הוא: ד"ר גלב טולסטוב כירורג מיוספטל. תורים אפשר לזמן במזכירות המרפאה.

המרפאה הכירורגית נוספה לשאר המרפאות שנפתחו במרכז הבריאות במשך חמש השנים
האחרונות. הכוללות את המרפאות הבאות:

מרפאה ראשונית שפועלות במסגרתה, מרפאת משפחה וילדים, שרות ליווי הריון וטיפת חלב.
מרפאת עור, מרפאת נשים, מרפאת אף אוזן גרון, שירות דיאטטי, מכון פיזיותרפיה ומרפאה לרפואה
משלימה. בכל אחד מהתחומים אנחנו מנסים לשפר ולייעל את השירות.
לאחרונה נפתח בית מרקחת של קופת חולים במרפאה ובכך נפתרה אחת הבעיות המרכזיות של
המרפאה, בית המרקחת עדיין לא פועל במלוא התפוקה אך בעתיד הקרוב יוגדל מלאי התרופות
וכמעט כל צרכי המטופלים לתרופות יסופקו דרך המרפאה האזורית. אנחנו ממשיכים לחפש תחומים
נוספים שישרתו את תושבי האזור ויתרמו לרווחתם.

חיסוני שפעת עונתית ושפעת החזירים

אזלו במלאי חיסוני שפעת עונתית, המלאי שניתן למחוז נגמר. אנחנו הודענו כמו שאר המרפאות שאין
לנו יותר חיסונים ועדיין יש דרישה לחיסון. כעת לא נראה שיהיו חיסונים נוספים והיה אם יגיעו חיסונים,
נודיע לקהל הרחב. עדיין נותרו חיסוני שפעת תינוקות מגיל חצי שנה עד שלוש. אבקש מכל תינוק
שחוסן פעם אחת להגיע לחיסון השני כדי שהחיסון יהיה יעיל.

שפעת החזירים - החיסון ניתן כרגע רק לפי רשימות של קבוצות בסיכון מגיל 10 עד 65. אין עדיין
חיסונים לתינוקות ונשים הרות. החיסונים מגיעים בבקבוקים המכילים מספר מנות ולכן אנחנו דואגים
לצלצל לאנשים ברשימה ולזמן אותם לחיסון. מטופלים שעדיין לא התקשרו אליהם ונמנים עם קבוצות
הסיכון או המעוניינים בכל מקרה לקבל חיסון מתבקשים להתקשר כדי שנכניס אותם לרשימת
המעוניינים. אנו מודעים לכל האינפורמציה והדיסאינפורמציה שהופצה באמצעי התקשורת, הצוות
יענה ברצון על כל שאלה שתופנה אליו בנושא.

מפינת רופא הילדים

הורים המתאמים תור לד"ר טגר על מנת למלא טפסים להתפתחות הילד מומלץ לזמן תור כפול
משום שפעולה זו אורכת זמן רב יותר מביקור רגיל.
ביקור אצל רופא הילדים הינו תור יחיד למטופל, הגעה לרופא עם שני ילדים או יותר כשהוזמן תור
אחד בלבד יוצר עכוב רב לממתינים לרופא.

מאחלים לכם בריאות טובה
צוות המרפאה

מתחברים באהבה בערבה

קונגרס הקבלה הראשון בערבה התקיים בשישי-שבת של סוף אוקטובר. אירגנו אותו החברים בתנועת "בני ברוך" באזורנו - מאילת, סמר, יהל, ספיר, צופר ועידן. השתתפו בו כ-200 איש מכל רחבי הארץ, למדו ביחד, התדיינו, שרו, רקדו והיו כאיש אחד בלב אחד

לו הקונגרס הראשון. ראשוני החברים מת-חילים להגיע, פנים שלא ראינו מעולם, והר-גשה כאילו אנו מכירים מאז ומתמיד. החלל מתמלא חיובים, חיבוקים: "שלום, הגענו! טוב להיות כאן", "תמיד הייתם כאן".

עכשיו זה באמת מתחיל:

14:00 צהריים. החברים מתמקמים באוהלים, מוצאים דרכם אל עבר האוהל המרכזי, שבו יתקיימו השיעורים, הסעודות, ישיבות ה-ברים וערכי התרבות. המשתתפים תופסים את מקומותיהם, שמות נק-שרים למיילים, לשיחות טלפון, "טוב לראות את הפנים שמאחורי הדב-רים". אחרי דברי פתיחה מרנינים, סעודה, ושיעור ממוקד שמזכיר לכולם למה הם כאן ומה מטרת המפגש (כאשר המש-קה זורם בעורקים לאחר כמה "לחיים" מרגשים) - רחבת הריקודים מז-מינה את כולם והחיבור האמיתי מתחיל.

אין זמן אין תנועה אין מקום:

17:00 לפנות ערב שבת. אתה צף בין פנים וגופים, אין זמן אין תנועה אין מקום, מסביבך רק אנר-גית מחשמלת המפלחת אותך בגלים בלתי נגמרים

של אושר וחום. נקרא לזה אהבה? הילדים מתקבצים, חבורות מעורבות, גילים, מקומות. מסרבים להיות מופעלים, הם כבר מנהלים את עצמם לבד. "הכל בסדר אמא, את יכולה להירגע! מצאתי לי את החברים שלי, לימים הקרובים, לכל החיים!". היל-דים הם הראשונים שמרגשים, ומראים לנו שזה אכן קורה, שלא מדובר בחלום. מסדנה לסעודה לתורנות לטיול בפארק, ההרגשה הזו מלווה אותך: אנשים האלה - שהם קצת ירושלמיים מדי, אשקלונים מדי, מבוגרים מדי, צעירים מדי, חנונים מדי, מגניבים מדי - הם בעצם אתה. הם האחים האבודים שלך, הם החברים שתמיד ייחלת שיהיו לך.

סוף דבר?

19:00 מוצאי שבת. זהו, זה הסוף: מסרבים להיכנס למכוניות, הרגשת החיבוק המחשמל צרובה בנו, אנחנו לא באמת נפרדים, בתוכנו פועם לב אחד, כולנו אותו הלב הזה.

הדס פורת, יהל

הזה להיות חוויה עוצמתית, מחברת, אינטי-מית ומחבקת, שתמלא את המצברים ותיתן כוחות לחברים הנמצאים במסעם הרוחני אל הגשמת המטרה שלשמה באו לעולם.

מי אנחנו, על קצה המזלג:

קבוצת "בני ברוך" אילת והערבה קיימת כבר למעלה מחמש שנים. מרכזה הולך ומתבסס בימים אלה באילת וחברים בה אנשים יקרים המפוזרים לכל אורכו של כביש הערבה, עד

"כאילו אנו מכירים מאז ומתמיד". משתתפי הכנס בגמלייה. צילום: הייקה אדלר

מושב עידן. הם מתקבצים מדי שבוע למפ-גש לימודי ומטרחי - שיעודו לימוד והפצה של חוכמת הקבלה, כפי שמלמד אותה ר' מיכאל לייטמן, שירש אותה מבנו וממשיך דרכו של ר' יהודה אשלג בעל הסולם.

"מסדנה לסעודה לתורנות לטיול בפארק, ההרגשה הזו מלווה אותך: אנשים האלה - שהם קצת ירושלמיים מדי, אשקלונים מדי, מבוגרים מדי, צעירים מדי, חנונים מדי, מגניבים מדי - הם בעצם אתה. הם האחים האבודים שלך, הם החברים שתמיד ייחלת שיהיו לך"

08:00 בוקר יום שישי. הילדים כבר ערים. עדן בכורי הוא המארח: מסדר את עמדתו בשולחן קבלת הפנים. אדם, הצעיר מבין השניים, מתרוצץ סביב ומצפה לבאות. זה

זמן ההכנה:

זהו - היום הגדול בפתח, 23 באוקטובר. יום שישי, שבועיים ללא שינה, מסתובבים טרו-טי עיניים, מונעים בקצב ההתרגשות והצי-פייה. עושים לילות כימים בהכנות, בירורים, מתארגנים על מקום, הזמנות, תפריטים, שי-רונים, קליפים, שולחנות, מזרנים... נדמה כי המחשב לא יעמוד בעומס, שהסלולרים יעלו באש. מועד המפגש מתקרב ועד הרגע האח-רון עוד לא הכל סגור. עוד לא כולם יודעים את מקומותיהם... החז-רה הגנרלית היא בעצם גם הפרמיירה.

בדרך לגמלייה:

19:00, יום חמישי בערב. אני, עם שני ילדי המקסימים ו-ברה יקרה, מתרגשים בטירוף. נדחסים כולנו לתוך האוטו העמוס לעיפה, כולל כדור משחק ענק, ומתחילים את המסע צפונה על כביש הערבה, מרחק כ-70 ק"מ מיהל. נוס-עים אל עבר הגמלייה, חמדת מדבר בלב השי-ממון. מתח באוויר, יש עוד הרבה דברים לא-גן, פינות לסגור... ומחר כבר כולם יהיו כאן.

עוד לילה נטול שינה:

03:00 בלילה. הילדים מרוחים על מזרנים באוהל. בחוץ עדיין נשמעים צלילי טלפו-נים סלולריים טורדניים, ושיחות ענייניות. אנשים לא הולכים לישון, אקסטזת העשייה אוחת בכולם. יש עוד שני חברים שאמורים להגיע כל רגע באוטובוס חצות מתל אביב וצריך לקפוץ לצומת לאסוף אותם. מנסים לקבל מיילים אחרונים לצורך שיבו-צים לתורניות, אבל האינטרנט מסרב להת-חבר. בלית ברירה פורשים לאוהלים למנוחה חטופה, עוד שעתיים הכל מתחיל.

האור עולה:

05:00 שחר. אני על הרגליים, זהו נגמרה השינה. מנצלת את השקט היחסי למקלחת וארגון דוכני הילדים שבאחריותי. אנו מצפים לכ-200 משתתפים שגיעו מכל הארץ, לאירוע ראשון מסוגו שיתקיים כאן בביתנו - קונגרס הקבלה הראשון בערבה. מזה למעלה מחודשיים אנו עמלים, מתכננים, מצלמים, בונים, מזמינים, נפגשים, מדסק-סים, מתלבטים - איך לגרום למפגש המיוחל

תעשייה פטור ממכס, הנהנה מכל היתרונות וחבילת ההטבות המלכותית ויש בו אפילו מפעל ישראלי לצנרת, שהועתק לכאן מבאר שבע. בינות ההרים נבנית שכונת מגורים ענקית המיועדת לעובדי המלונות והפרויקטים AYLA ו-SARAYA. עאוודה התעיף. חוזרים לעיר למנוחה. מלון אקווה מרינה, בבעלות המיליונר הלבנוני ח'ורי, נקבע כבסיס הלי-לי שלי - 45 דינרים כולל ארוחת בוקר. 230 ש"ח. 4 כוכבים שכבר נראים קצת דהויים.

כתבנו מתרגע בסוף יום עמוס

שמוכרים גרגירי חומס ופול חמים. טעמ-תי קצת בתוך קונוס נייר עיתון. נחמד. מה אפשר לקנות באילת בשני שקלים? רחבת הדגל מלאה במקומיים. אני בולט בשטח. כמעט אין תיירים. מרגיש במבטים אבל שומר על קור רוח. על בסיסו של הדגל התמקמו שלושה תקליטנים מקומיים עם מערכת קול שמפציצה את הכיכר במוזיקה של מיטב זמרי ערב. ילדים משחקים בכדור ומקלונים זורחים, מוכרי פול מציעים מרכו-לתם, נשים וגברים יושבים קרוב למזח ומע-שנים נרגילה. אחרים מכינים קפה על גזיות שהביאו מהבית, ונראה כאילו כולם מכירים את כולם. התגברתי על המצוקה הרגעית של ישראלי בלב האוכלוסייה הירדנית, ואפילו שיחקתי קצת בכדור עם ילד קטן שחיפש פרטנר. בחיפוש אחר מסעדה קטנה לא-רוחת ערב חפוזה, הופתעתי לראות גם מספר מכוני מסאז' ואחד אפילו ליד המסגד.

יש משהו נחמד באנונימיות בעיר זרה, ויחד עם זאת חשתי ביטחון ונינוחות רבה שגם אותי הפתיעה מאוד. עקבה רוצה לחיות וערכת לקראת החיים היפים. ארוחת הבוקר במלון סבירה ביותר. הקפה לא היה משהו, אבל אני כבר יודע איפה למצוא קפה טוב בעקבה

יום חמישי בערב והסיטי של עקבה רוחש וגועש. הרחובות מלאים במכוניות. כרכרות סוסים מקושטות דגלים ופומפונים צבעוניים ופרחים מלאכותיים, לוקחות תיירים לסיבוב בעיר, תוך השמעת מוזיקה בקולי קולות. בסופו של דבר התיישבתי למגלובה טובה בשירות מהיר, וקיויתי שמערכת העיכול שלי תגיב בשלווה להפתעה הקולינארית. היה טעים ומזין וגם זול (20 ש"ח). חמיד, המלצר המצרי, מסביר לי שמדי יום חמישי מגיעים לקראת לילה כל האורחים מעמאן וממלאים את העיר. הבזאר המקומי עמוס בכל טוב, המון חנויות טקסטיל ונעליים, חנויות מזון ותבלינים, מאפיות, כלי בית. חתי הקפה הם עדיין מותג גברי בעקבה. פה ושם רואים אישה או קבוצת נשים. זוגות הם בדרך כלל תיירים. תופעה מעניינת, שמזכירה מציאות נשכחת, היא מסכי הטלוויזיה (מעט מסכי פלסמה) המרצדים, שמולם יושבים עשרות אנשים וצופים בכדורגל, או בזמרות המסל-

סלות בקולן. את רגליי הכואבות הנחתי בבית קפה כייפי, והזמנתי כוס תה ונרגילה. סמיר, שאירגן לי את הנרגילה, התעניין מאיפה אני. לא הסתרתי את זהותי בשום מקום וגם לא כאן. הוא עצמו מצרי שעובד כבר שנתיים, ולטענתו 80 אחוז מהעובדים בתיירות בעק-בה, ובעיקר במסעדות ובבתי הקפה, הם מצ-רים. מרוויחים טוב והתנאים טובים בהרבה מכל עבודה שיוכלו לקבל במולדתם. המו-נים גודשים את החוצות. השוק ובתי הקפה מלאים, מכוניות צופרות בחדווה והרחוב סאן ושמש עד השעות הקטנות של הלילה. הבר והדיסקו של המלון מלאים אף הם. יש חיי לילה בעקבה המתעוררת.

יש משהו נחמד באנונימיות בעיר זרה, ויחד עם זאת חשתי ביטחון ונינוחות רבה שגם אותי הפתיעה מאוד. עקבה רוצה לחיות ונ-ערכת לקראת החיים היפים.

הבקלאווה הכי טובה בעיר

ארוחת הבוקר במלון סבירה ביותר. הקפה לא היה משהו אבל אני כבר יודע איפה למ-צוא קפה טוב בעקבה. למרינה אני נכנס בלי בעיה. החזות המער-בית מאפשרת מעבר קל יותר של הסקיורטי. במרינה עוגנות יאכטות רבות, ביניהן כמה מצוחצחות ומנקרות עיניים ביופיין. תחנת גבול מסודרת ומאויישת מטפלת באשרות ובזכויות העגינה. ספינות הזכוכית הקטנות כבר משייטות במפרץ, לצד כמה יאכטות שעוגנות מחוץ למרינה בשל גודלן. בעתיד מתוכננים מעגן ענק (ליד פרוייקט שיח' זאיד) ומרינות ליאכטות פרטיות. מסלול הכניסה הימית לעקבה יתוגבר מאוד. במלון מובנפיק הסמוך כבר משתזפים כמה אירו-פאים בחופו הפרטי של המלון. גן נעול. נכ-נסתי למלון לחזות בפאר היצירה ולמלא את חובת הקפה. המלצרית הפיליפינית הגישה קפה הפוך משובח ב-4 דינרים (21 ש"ח) אבל היה שווה.

לפני החזרה למציאות, יצאתי לעוד סיבוב בוקר בשוק ההומה אדם בבוקר יום שישי. השוק הומה אדם. בעיקר מזון. התפתיתי לחומס המשובח בקופסה של חצי ליטר במסעדת עלי באבא שעלה יחד עם הפיתות והחמוצים 15 ש"ח. שתי חנויות משם מצא-תי את עצמי עם קופסת בקלאווה ב-40 ש"ח (הכי טובה בעיר, כמובן) וזהו, הביתה. נהג המונית, אחיו של עאוודה, הגיע. בחמש דקות נסיעה הגענו לגבול. המעבר מירדן לישראל לקח 17 דקות ו-5 דינרים (26 שק-לים). שישי בצהריים, המסוף ריק. 26 השעות בעקבה הן מעט מכדי לטעום את העיר ואנשיה, ויש טעם של עוד. לאילת אין במה להתבייש כעיר תיירות מובילה, אבל בהחלט כדאי שתיערך לזליגה מסיבית של נופשים לשכנה ממזרח. לנו, מחפשי הנופש השונה בלי לטוס לחו"ל ואפילו למפגש מיוחד וחוויתי, לעבור לירדן זה קלי קלות. סוף שבוע בעקבה בהחלט נראה חווייה כי-פית ואפשרית לכל כיס קיבוצי.

חן רבנס

היעד הראשון בשוטטות ערב הוא חוף הים. החיפוש אחרי פיסת חוף ריקה לוקח זמן. נראה כי כל נושא חופי רחצה ציבר-ריים לא נמצא במודעות גבוהה. מלונות הפאר "קמפינסקי", "אינטרקונטיננטל" ו"מובנפיק"(בעיר) קיבלו חופי רחצה פר-טיים, שליבוור הרחב אין גישה אליהם. מלון אקווה מרינה 1, יושב על החוף ומו-עמד להריסה לטובת פרוייקט סראייה, וגם הוא יקבל חוף פרטי. תיירים אירופאים מעטים מטיילים בקבוצות קטנות ומחפשים מה לעשות, מביטים על הפרויקטים, שותים קפה. בסופו של ערב אני רואה את רובם בבזאר - ממששים בדים וחרוזים, קונים בק-בוקי חול צבעוני ושאר סובינירים, טועמים כנאפה ואוכלים במסעדות המקומיות. גיחוח האוריינט עושה משהו לאירופאים. נכנסתי לתוך שטח שבין המלונות, שבו עדיין שרי-דים רבים של פסולת בניין מהמלונות הסמו-כים, והגעתי סוף סוף אל קו המים. בוודאי גם כאן ייבנה פרוייקט לתיירים, בעוד תושבי העיר ייאצו לנדוד דרומה כדי לטבול.

החזות המערבית פותחת דלתות כאן. נכנסתי למלון קמפינסקי החדש. לראות על מה יהיה משהו מוכן לשלם 7,000 \$ ללילה. פקידת קבלה גרמניה חמורת סבר ועסוקה הפנתה אותי לפקידה הירדנית שהיתה נחמדה יותר, והציעה להראות לי את המלון וחדריו. תמור רת 980 ש"ח ללילה לזוג אפשר לקבל מפתח לחדר סטנדרטי עם נוף לים. המלון מדהים, נקי, מפואר מאוד, מסעדות, ספורט ימי, חוף פרטי, בריכות ותעלות מים. אילת נראית בלי-לה יפה ונוצצת מתמיד. כאן, כמו בחזיתות בתי המלון החדשים האחרים, מתנוססים דגלים של מדינות ונסיוניות ערב לצד כמה דגלים אירופים המרמזים על זהות הבעלים.

אף אחד לא נשאר בבית

מתחמי בילוי רבים וחדשים כבר פועלים בעיר. "מקדונלד", "בורגר קינג" ו"פיצה האט" כבר תקעו יתד. יש גם פאב אירי, מסעדות אסיאתיות, מסעדות דגים ופירות ים. פתרון לכל חיך. בדרך לדגל, הליכה של כעשר דקות, אני מתיישב ליד עגלת קפה מאולתרת של חאמד, שמכין לי קפה בכוס חד-פעמית. תוהה על מוצאי ומפליג בגעגור-עים למשה דיין, יצחק רבין, חוסיין וגולדה מאיר. היה לו גם מה להגיד על המנהיגים היום אבל כבר הגיעו לקוחות חדשים ואני המשכתי בדרך. לאורך הדרך עדיין אין בס-טות כמו באילת אבל יש דוכנים מאולתרים

עם פרופ' בנטוויץ, במסגרת תוכנית התילוע באתיופיה. חיים בלי כאב בטן

המשך מעמ' 11

מהצונאמי בזכות עץ שצף על המים. הוא נשאר אחוז פחדים ולא הלך לבי"ס. היא לקחה אותו איתה לכל מקום, ועכשיו נתנה לי אותו 'במתנה'. לקחתי אותו איתי בשיטור-טיים שלי לכל מיני מקומות מחוץ למחנה, לקנות גלידה, לשחק במכונות, השגתי לו אופניים... ניסיתי לתת לו גוד טיים בעולם הדי אכזר שהיה לו. וכשעזבתי, העברתי את הטיפול בו למתנדבת אחרת."

איך מקבלים בקיבוץ את רוח ההתנדבות שלך?

"ביטבתה תומכים גם כספית וגם מוסרית וזה מאוד מרגש ומאוד לא מובן מאליו. עבדתי הרבה שנים במערכת הפורמלית ותר-מתי הרבה זמן ושעות, ולצד זה היו הכנסות יפות. אנשים מאוד מכבדים את הרצון שלי, כמעט צורך. במובן מסויים אני מגשימה חלומות של אנשים אחרים. אני בודקת עכ-שיו אפשרות של עשייה קהילתית רחבה של יטבתה באזור מיקלה. בשנה האחרונה, במ-קביל, אני שותפה בהקמת אירגון הומניטרי לסיוע בינלאומי על שם אייבי נתן."

איך במזנון?

"כשחזרתי הביתה מהעבודה בביה"ח חיפ-שתי מקום עבודה שיאפשר את ה'שיגעונות' המזוררים שלי - ושגם אוכל לתרום בו. אני עובדת כחברה מן המניין במזנון, בכל המש-מרות, בהנאה רבה."

את הנתינה שלה לא הגבילה עדי לאזוריים אקזוטיים. בשנים 2003-2004, נפגשה עם קבוצת נשים ברחמה, הכפר הירדני שמול יטבתה. "בקו אווירי הוא יותר קרוב אלינו

בי"ס, הבעל... עודדתי אותן שיעשו הכשרה מקצועית, שלא יסתפקו בהשגחה על הע-זים, והן באמת התחילו ללכת, בעיקר לקו-רס תפירה בעקבה. בשלב מסויים הן ציפו שאעזור להביא מפעל תפירה לכפר שלהן, וזו היתה משימה שלא יכולתי לעמוד בה. כשראיתי שהציפיות ממני גדולות מדי - הפ-סקתי. היתה פרידה יפה. היום חלקן עובדות בחווה החקלאית. הן הבינו שכך יוכלו לעזור בהכנסות ולאפשר לילדיהן לימודים גבוהים. לא המצאתי את זה אבל בוודאי חיזקתי.

"בקיץ יזמתי, בעזרת אמנון גרינברג, פרויקט עם חברת הילדים הבוגרת של יט-בתה. לקחנו לרחמה את כל הציוד שיש לנו לימי עצמאות ועשינו להם יום שלם של הפ-נינג. בשבילם זה היה כמו דיסנילנד."

במעגל הקרוב יותר, הניעה עדי את המע-רכת הרפואית באילת להתמודד עם קליט-תם באזור של פליטי דארפור, במאי 2007. "עדיין לא היו הנחיות של משרד הבריאות כיצד יש לנהוג באוכלוסיה הזו. התחילה היסטריה בעיר על מחלות ומגיפות. שכנעתי את הנהלת בית החולים לעשות להם ביטוח באמצעות מעסיקהם ולבצע לכולם בדיקה ראשונית בעזרת מתנדבים מארגון 'רופאים ללא גבולות'."

"כמי שהתחנכה חינוך מקצועי על ברקי 'אמהות הסיעוד' פלורנס נייטינגל ואמא תרזה, תמיד חלמתי לעסוק בסיעוד מאוד בסיסי, לעזור לאנשים באזור הכי ישיר ומ-שמעותי. לקח הרבה שנים עד שמצאתי את הנתיבים המתאימים לעשות את זה."

סיגל פוקס
sigali@gmail.com

מסמר", היא אומרת, "ומאוד סיקרן אותי מי האנשים שגרים שם. אחרי שנחתם הסכם השלום והתחיל קשר מופלא בינינו לבינם באמצעות החווה החקלאית. ביקשתי לה-צטרף לצוות ולהיפגש עם הנשים במקום, מתוך אמונה שלנשים, לא חשוב באיזה שפה או מעמד חברתי כלכלי, יש תפקידים ראשוניים כאלה ששווים בכל העולם: גידול ילדים, ניהול המשפחה... לקח הרבה מאוד זמן לשכנע אותן שזו האג'נדה היחידה שיש לי. הן היו בטוחות שיש שם משהו נסתר. התחייבתי שלא לעסוק בשום דבר שקשור בסיעוד ורפואה, כי בעיניהם מערכת הב-ריאות שלהם הכי טובה. היינו נפגשות אחת לחודש, כל פעם לכמה שעות אחר הצהריים. הייתי מביאה איתי חומרים למלאכת יד, כל פעם משהו אחר: כדורי שוקולד, פרחים מלבד, ותוך כדי זה היתה מתפתחת שיחה."

איך תקשרתן?

"אחות מאוסטרליה סיפרה לי על ילד שניצל מהצונאמי בזכות עץ שצף על המים. הוא נשאר אחוז פחדים ולא הלך לביה"ס. היא לקחה אותו לכל מקום ועכשיו נתנה לי אותו 'במתנה'... ניסיתי לתת לו גוד טיים בעולם הדי אכזר שהיה לו"

"בחורה ערביה שגרה באילת היתה המ-תורגמנית. המפגש חיזק את התחושה שלי שבאמת אנחנו מתעסקות באותם דברים ביומיום: מה לבשל, הילד חולה, הקשר עם

צייד אריות

בספארי יטבתה

בדיוק של שעון שווייצרי יוצאים "דפי מידע" של יטבתה מדי שבוע ובה כל מה שאפשר לצפור מעלון קיבוצי אמיתי: דיווחים שוטפים מהמתרחש במשק, ויכוחים פומביים על נושאים חמים, מאמרים ורשימות מהווי המקום. הנה שלוש דגימות מהסוג האחרון

המקלות והקריאות לא עזרו להניס את הגור-פיר (מלשון גור-כפיר) מרבעו, ורק גרמו לו לחשוף את שיניו (שלא נראו בדיוק כ"עדר הרחלים שעלו מן הרחצה").

אבל הלוחם הצעיר לא לקח בחשבון את מוסקו. מוסקו - בחור נועז ורב מעללים, שלא ידע מורא ולא עשה חשבון לאיש, מיהר ולקח את השק, ובטרם הספיק איש מהנוכחים להביין מה קורה, זינק אל בין ענפי השיטה החותכים בבגדיו ובבשרו וזחל אל הגופיר, כשהשק משמש לו מגן והסוואה כאחד.

הגופיר, עודו מנסה לזהות את היצור המוזר, שטרם ראה כמוהו מימיו, המתקדם לעברו, ועודו מתלבט אם לתקוף או לברוח, מצא את עצמו לפתע בתוך השק. ומוסקו, שרוט, מרוט ומאושר, זחל לאחור כשבידיו השק וההוכחה שגם לאריות הוא לא עושה חש-בון.

מישהו בעל חוש מפותח לתיעוד היסטורי הספיק להביא מצלמה והנציח את חבר-רת ה"ציידים" כשלמרגלותיהם מונח שק. ובשק, מי שרוצה רשאי להאמין - יושב לו הגופיר עצוב ומתוסכל, על שנגע בקצה החופש ועדיו לא בא.

ואם יש מאן דהו שגם שמר את התמונה - יפרסמה. תהיה בכך הוכחה שחור על גבי סטילס שאכן היו ימים שבהם צדו גם ניצודו אריות בערבה.

פלטפורמה רתומה לטרקטור אל שדה הצייד. האריות הצעירים (שאמנם עדיין לא הגיעו לדרגת "כפירי אריות השואגים לטרף", אבל כבר יצאו מכלל גורים קטנים וחמודים, שני-תן ללטפם ללא חשש. משהו בגודל אותם הולכי על ארבע הרובצים על גחונם ומקב-לים את פני הבאים בשעריו של חדר האוכל), שרגילים היו לפגוש הולכי על שתיים רק מבעד לסורגי כלובם - הופתעו למראה עדת הנועזים המקיפה אותם, מזויינים במקלות ואבנים ומעודדים את עצמם בקריאות הי והוי, קדימה, יאללה תפוס אותו, תפוס אותו אתה וכד' - נקטו בטקטיקות לחימה לא מור-כרות באזורנו.

חבורה של עובדי השדה יושבים בחד"א הישן ומיטיבים אל לבם בלחם וריבה, כשלפתע נכנס אדם מבוגר ובפיו בקשה: אולי אתם מוכנים לעזור לי לתפוס שני אריות!?
א ר י ו ת !?! (גדעון מצד מתאר מצוד שהסתיים בשלום)

הראשון פרץ בשעטה לעבר הציידים האמי-צים שנפוצו בבעתה לכל עבר, ומיהר למ-צוא מחסה... בתוך הכלוב שהיה זרוק בצד. ואילו השני, שכבר הספיק להשתכר מטעם החופש, החליט שיגבה "מחיר יקר" בטרם יחזור לחיי שבי. הוא נמלט אל מתחת לעץ שיטה דוקרני, שענפיו הנמוכים מגרדים את הקרקע. משם שלח מבט מתגרה כאומר - "מה אתם יכולים לעשות לי!"

היה זה לאחר סיום העבודה. חבורה של עוב-די השדה יושבים בחד"א הישן ומיטיבים אל לבם בלחם וריבה, כשלפתע נכנס אדם מבוגר ובפיו בקשה: אולי אתם מוכנים לעזור לי לת-פוס שני אריות!?

א ר י ו ת !?!?
האיש נראה כאדם מן הישוב, סמים ואלכוהול עוד לא היו נפוצים כל כך. נכון - היה חם וגם מזגנים עוד לא היו בנמצא, אבל בכל זאת,

א ר י ו ת ? לצוד!
לא נאריך, האיש היה פרופ' שולוב, מנהלו-מייסדו של גן החיות התנ"כי בירושלים, שהחליט לתרום שני גורי אריות לגן החיות המתהווה באילת.

אמר ועשה: לקח כלוב ציפורים, גדול דיו לדחוס בתוכו שני אריות צעירים, כיסה בשק להגנה מקרני החמה ומעין-הרע, קשר בכמה חוטים לגג הפולקסווגן דגם חיפושית שלו ו... הי דרומה לאילת.

כמו סוס המגביר את צעדיו בהריחו את האורווה, כך החיפושית המתקרבת לאילת החישה את מרוצה, ובאחד מעיקולי הכביש הישן, מעט דרומה מיטבתה, ניתקו קישורי הכלוב והוא צנח בתנופה לשולי הדרך כש-דלתו נפתחת לרווחה. הגנים הרדומים של האריות התעוררו לחיים, והם זיהו במהרה את ה"סוואנה" מכורת אבותיהם ויצאו בשמחה לסקור את השטח.

לאחר שהבינו הסועדים שהאיש אינו הזוי או סובל חלילה ממכת שמש, מיהרו כולם בש-מחה למשימה ה"חשובה" שנודמנה להם. חלקם נדחסו לתוך החיפושית שגילתה גמי-שות בלתי רגילה וקלטה לתוכה הרבה מעבר לדמיונם של מתכנניה, והשאר מיהרו על גבי

גדעון מצד (גיט'צ'ה)

צב הגלפגוס ואני

הצבה 'הארייט', אחת מן היצורים הקדומים ביותר בעולם, הלכה לעולמה באוסטרליה בגיל 175.

ד"ר ג'ון הנגר, וטרינר בכיר, סיפר לרשות השידור האוסטרלית ABC, שהארייט, צבה ענקית מגלפגוס, נפטרה מדום לב לאחר מחלה קצרה. "היה לה התקף לב רציני ביותר ותודה לאל היא מתה בשלום במשך הלילה". "אז מה!?" גידו חלק מחברי, ובצדק. ובכן כשתשמעו את הסיפור האישי הממש מדהים שעלי לספר לכם (למרות מעט מבוכה מצידו) הרני בטוח שתחזרו בכם מה"אז מה!?" היות ואני עצמי כבר די ותיק/עתיק, חשתי לא מעט אמפתיה כלפי הרייט המסכנה. ברצוני לומר, זה גיל די צעיר בשביל צב גלפגוס. לא ידעתי מה עלול לקרות בהמשך ועד כמה קרוב הייתי באמת להרייט, נשמתה הצבית תנוח על משכבה בשלום.

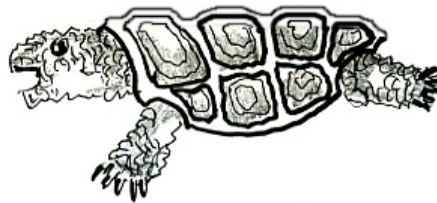
ובכן, לפני כשלושה חודשים, לאחר שלא חשתי כל כך בטוב, החלטתי שעלי לבקר את רופא המשפחה. הגעתי וכמקובל בימים אלה התקבלתי אצל הרופא, שברך אותי בעוד הוא צופה בצב המחשב שלפניו. סיפ-רתי לו את סיפורי שאותו הוא הקליד במחשב ומסקנתו היתה שעלי לערוך בדיקת דם ושתן. הוא ננף לי לשלום בעוד הוא ממשיך להקליד. לאחר מספר שבועות זכיתי לקבל אחד מאותם פתקים ירקרקים עם ההוראה "נא לבוא לביקור נוסף" כשהמשבצת הר-לוונטית מסומנת ב-V. משהו לא תקין עם בדיקת הדם שלי! מסתבר, כך הוסבר לי, שמאן דהו החליט לערוך בדיקות גנטיות בדמי והתגלה שהוא מכיל, מה שמוכר עכ-שיו כ"גן גלפגוסי". המומחים לא יודעים איך להסביר את העניין וכיצד זה קרה (יתכן שסבת-סבת-סבת-סבת סבתי נאנסה על ידי צב גלפגוסי גויי תוך כדי איזה פוגרום - זה כמובן ההסבר הדמיוני שלי), אך התוצאות, נאמר לי עשויות להיות מדהימות.

"בכוונתי לקיים ישיבה, פתוחה לציבור, ולשמע תוך כדי כך כיצד הייתם רוצים לראות את הקיבוץ בעוד 50 או 70 או 90 שנה... האם נחזיר את הגבנ"צ להיות מוצר 'חינמי' ב-1 בינואר 2100?" (מרטין וינברג מגלה שיש לו גן גלפגוס, המאפשר אריכות ימים)

אין סיבה, טוענים המומחים, שאני לא אחיה לפחות פרק זמן כמו הרייט, דבר שאומר שאתם, כולכם, קוראי היקרים בוודאות לא תהיו כאן לחגוג עמי את יום הולדתי ה-175. אני רק תקווה שהמיזוג יחזיק מעמד, כי מי יודע מה יכול לקרות עם ההתחממות הגלובלית, ואיך יהיה הקיץ אז. בכוונתי לקיים ישיבה, פתוחה לציבור, ולשמע תוך כדי כך כיצד הייתם רוצים לראות

את הקיבוץ בעוד 50 או 70 או 90 שנה. מה נעשה עם חדר האוכל החדש-ישן לאחר שיבנה חדר האוכל החדש-חדש? אני מציע שאם יהיה מספיק כסף נבנה רחבת החלקה על קרח. כמובן אני עשוי לשנות את דעתי כאשר אהפוך להיות איש-צב גלפגוסי זקן. האם נחזיר את הגבנ"צ להיות מוצר 'חינמי' ב-1 בינואר שנת 2100? האם נפסיק להגיש נקניקיות בימי שישי בתוך 50 השנים הקרובות? עם התמוטטות האימפריה האמריקאית האם נהיה מוכנים לקלוט כמה (אם כי לא הרבה) פליטים אמריקאים אשר הצליחו לחצות את הגבול עם מצרים? האם נציב של-טים לציבור בשפות עברית, אנגלית, וסינית? האם נסכים לעוד 'תהדייה' עם החמ"ס? (לא בדיוק בעיה קיבוצית אך מעניין לדון בה עם מי עוד ישאר).

לסיכום, יש עוד פן מעט יותר טרגי לסיפורי זה. נאמר לי, על ידי המומחים, שמדי 2-3 חודשים קצב ההליכה שלי ייהפך וזה

לזה של צב הגלפגוס, זה יקרה ללא התראה מוקדמת אך יחלוף כעבור יום-יומיים. אם כן, כשדיוויס יראה אותי יוצא מחדר האוכל ביום ששי בערב ויראני שוב חולף על פני ביתו בשבת בבוקר, הוא ידע שמרטין שוב סובל מתסמונת גלפגוס.

מרטין וינברג

שלום כיתה א'

בית הספר היסודי ביטבתה החל את דרכו בשנת תשכ"ז, סתיו 1966. בשנתו הראשונה למדו בו שלוש הכנות הבוגרות (טל - בתם של של אורי ז"ל ושולה חורזו, מעין - בתם של דוויד ז"ל ועל אתיאל, ואילת - בתם של גיורא ז"ל ורוזה אילני). דרך אגב, אלו לא היו הילדים הראשונים של יטבתה: לפניו נולדו לפחות ארבעה ילדים, אשר משפחותיהם עזבו את הקיבוץ לפני הגיעם לגיל בייס.

הלימודים בשנה הראשונה התנהלו בין כותל לי הגן - גן "תמר". לצד התלמידות היו בגן הרבה ילדים קטנים, אשר המשיכו לעסוק בשגרת יומם, ולמרבית הפלא הדבר לא עיכב את התפתחותן "האקדמית" של הבוגרות. שנה לאחר מכן, בתשכ"ח, הצטרפו אליהן עוד חמישה ילדים. הכיתה המצורפת הזו, א-ב', כבר למדה מחוץ לגן "תמר", באחד מחדרי המגורים בשכונה הצפונית, המשמ-שים היום את חברי קבוצת תל"ם. שם, בחדרון שהוסב לכיתה לימוד, דאגנו "להרביץ בהם תורה"... אולם אחרי שעות הלימודים

היו ילדי הכיתה (!) חוזרים לאכול, לשחק... ולישון עם ילדי הגן.

מאוחר יותר נבנתה עבורם בחלק הדרומי של הקיבוץ (דאז) הכוללת הראשונה, אשר עד היום משמשת בנאמנות את מערכת החינוך. בכל שנה הצטרפה כיתה נוספת לביה"ס הקטן והצומח. נבנו עוד כוללות, וכשאלה לא הספיקו, הפכנו חלק מהצריפים (צריפי המגורים של ההיאחזות) שעמדו בסמוך לכיתות לימוד. צריפים אלה נהרסו במשך הזמן ובמקומם הוקמו המבנים של "עיר הנוער" הקיימים עד היום. בשלב מסוים הצטרפו ילדי קיבוץ אילות לכיתות הקטנות שלנו, וכך נורעו הזרעים הראשונים לביה"ס המשותף.

כאשר הילדים הבוגרים הגיעו לכיתה ו', החלו ביטבתה דיונים קדחתניים תחת הכותרת "ביה"ס - לאן?". לכולם היה ברור שילדי היסודי צריכים ללמוד בבית. לא כך היה לגבי תלמידי העל-יסודי. לא מעט חברי רים סברו שאנו צריכים לשלוח אותם ללמוד באילת. הנימוקים היו שונים ומגוונים, אך בעיקר - "אנחנו קטנים ומועטים, ולא נוכל להקים ביי"ס ראוי לשמו, על רמה נאותה עם מגוון אפשרויות למידה לנערים".

היו לנו גם "מורי דרך" בסוגיה זו - חברי קיבוץ עין גדי. הם היו בוגרים מאיתנו בשנתיים, ושימשו לנו בתחומים רבים כמודל לחיקוי. בעין גדי החליטו אז לשלוח את ילדיהם הבוגרים לביה"ס בערד. היו גם כאן חברים שחשבו שזהו המודל המתאים. מולם קמו חברים שסברו, שחשוב להשאיר את הילדים סמוך לחצר הקיבוץ ולקיים ביי"ס שקרוב באופיו לאופי הקהילה. התנהלו ויכוחים רבים ודיונים די סוערים, והדבר הסתיים כמובן בהחלטת אסיפה - בית הספר העל-יסודי יקום ביטבתה. נדמה לי שכיום אין רבים שמצטערים על החלטה "גורלית" זו. דרך אגב, הניסיון של עין גדי הסתיים תוך שנתיים והילדים חזרו ללמוד בבית.

נעמי לוי

שלושת האיורים פרי עטו של המאייר הקבוע של "דפי המידע" - יגאל שיוף (שרפיק)

מירב וילקנסקי
תרפיסטית גוף נפש

– טיפול בפרחי באך
– טיפול ביחידים והנחיית קבוצות
במדיטציה ודמיון מודרך

- מקל במצבי לחץ, חרדה, טראומה, או צער עמוק
- מסייע בתקופות מעבר
- מסייע בהפרעות קשב וריכוז
- מקל בבעיות גופניות וכאבים

סטודנטית לפסיכותרפיה הוליסטית – משלבת בעבודתה פרקטיקות של יצירה, תנועה, נשימה ומגע

הטיפולים יתקיימו במרפאה האזורית יטבתה או בקיבוץ יהל

לתיאום: מירב: 054-8053205

פליטו

מזון וציוד להעצי חיים

מבצעים עד הבית בערבה!

מזון כלבים:

- טייגר 20 ק"ג - 110 ₪ + 2 ק"ג מתנה
- אקונומי 20 ק"ג - 150 ₪ + 2 ק"ג מתנה
- רויאל קנין, בוש, שיבו ועוד במחירים מפתיעים

מזון חתולים:

- בלו בג 18 ק"ג - 190 ₪ + 3 ק"ג מתנה
- פריסקיס 2.8 ק"ג - 45 ₪

להזמנות: רפי - 054-2584006

הפן - 054-2584007

משלוחים חתם בימי שישי

(בתאום מראש)

קוסמטיקה טבעית

פזית אבורביע

קוסמטיקה טבעית, אישית, מותאמת לכל גפש
מטפלת מקצועית בעלת 15 שנות ניסיון
מכירת תכשירים לפני לגוף ולשיער.

מוסמכת ברקחת חומרים טבעיים

ללא חומרים סינתטיים, כימים,

ללא תמציות וריחות מלאכותיים,

ללא אלכוהול.

טיפול והתאמת מוצרים

באופן אישי לכל מטופל

○ אבחון העור, ייעוץ והכוונה.

○ טיפולים קוסמטיים -

לבני נוער, לאקנה, למבוגרים ולבעיות עור ספציפיות.

○ טיפולי יופי מיוחדים ומפנקים.

○ טיפול פילינג מיוחד לשיקום וחיידוש העור - anti aging

פזית, קיבוץ סמר 052-2714597

בתאריך 27.12.09 - בשעה 17:00 - באולם
האזורי, יתקיים מפגש תושבים מס' III, בו נציג
את עקרונות התכנית, שנבנו וגובשו על פי
החזון, היעדים והחלופה הנבחרת.

במפגש נרצה לקבל רעיונות והצעות
מהתושבים לגבי הדרכים להגשמתה של
תכנית האב.

אני מזמין אתכם להיות שותפים בבניית עתיד
משותף בחבל אילות.

בברכה

אודי גת
ראש המועצה

פרטים נוספים ניתן למצוא באתר המועצה
www.eilot.org.il